

צבא הגנה לישראל

צו מס' 378

צו בדבר הוראות ביטחון

בתוקף סמכותי כמפקד האזור, הנני מצווה בזה לאמור:

פרק א - הוראות כלליות

1. (א) בצו זה-
- הגדרות והוראות כלליות**
תיקון מס' 58
- "בית משפט צבאי"** ו"**בית משפט**" - בית משפט צבאי שסמכות שפיטה באזור נתונה בידו לפי צו זה;
- "נשיא בית משפט"** - נשיא בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה או נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים, לפי העניין.
- "חפץ נפיץ או מבעיר"** - כל דבר או חומר, לרבות נוזל או גז שנועד או מסוגל לגרום להתפוצצות או דליקה
- "הקלה"** - לעניין עונש, כוללת הפחתתו, המרתו, התנאתו, או דחית ביצועו, כולו או מקצתו, לעניין צו זה רואים קנס כעונש קל יותר מאשר עונש מאסר לתקופה כל שהיא ובלבד שלא יומר עונש מאסר לקנס ביחס העולה על אחד חלקי מאה משיעור הקנס הקבוע בסעיף 1(א)(2) לצו הקנסות, לכל יום מאסר;
- תיקון מס' 14
מס' 28
מס' 40
- "כלי ירייה"** - כל כלי נשק מכל סוג שהוא מסוגל להמית, ובו קנה ממנו ניתן לירות כדור או קלע, ומונח זה כולל כל חלק, אביזר ותחמושת של כלי-נשק כזה, וכל אביזר של כלי-נשק כזה שהותקן או סוגל למעט את הרעש או הרשף הנגרמים מתוך ירייה בכלי-הנשק; וכן כלי נשק שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אביזר ותחמושת לכלי נשק כאמור ולרבות מיכל המכיל או שסוגל להכיל חומר כאמור, אחת היא אם בעת שנעברה העברה היה הנשק תקין לשימוש או לא.
- תיקון מס' 22
מס' 48
- "עובד ציבור"** - לרבות שוטר, איש שירות בטחון כמשמעותו בצו בדבר אנשי שירות הביטחון הפועלים באזור, עובד בשירות כוחות צה"ל, עובד ברשות מקומית וכל מי שבידו סמכויות לפי הדין או תחיקת בטחון;
- "צו"** - לרבות מינוי, צו, הודעה, הוראה, דרישה והיתר;
- "צו הקנסות"** - צו בדבר העלאת קנסות שנקבעו בתחיקת בטחון (יהודה ושומרון) (מס' 845), תש"ס - 1980.
- תיקון מס' 40
- "שירותים חיוניים"** - שירותים חיוניים לקיום ממשל תקין באזור, להבטחת שלום הציבור וחילי צה"ל, לקיום סדר ציבורי, או הספקה וכל שירותים חיוניים לחיי הציבור;
- "ידיעה"** - לרבות ידיעה שאינה נכונה, וכל תיאור, תכנית, סיסמה, סמל, נוסחה, חפץ או כל חלק מהם המכילים ידיעה או העשויים לשמש מקור לידיעה;
- תיקון מס' 7
- "מסירה"** - לרבות מסירה ע"י סימון ואיתות וגרם מסירה;
- תיקון מס' 7
- "רשויות צה"ל"** - מפקד כוחות צה"ל באזור וכל רשות שנתמנתה על ידו או מכוחו או שהוסמכה לפעול באזור על פי הדין ותחיקת הביטחון, וכן כל מפקד צבאי באזור.
- תיקון מס' 34

מינוי מפקדים צבאיים

2. (א) מפקד כוחות צה"ל באזור רשאי למנות מפקד צבאי לכל שטח או מקום באזור. מינוי כזה יכול להיערך תוך נקיבת שם או משרה, ואם ננקבה משרה יהיה המחזיק מזמן למשרה שצוינה, המפקד הצבאי בשטח או במקום הנדון.

(ב) מפקד כוחות צה"ל באזור רשאי להעניק לאחר את סמכויותיו של מפקד צבאי, כולן או מקצתן; בכל מקרה בו סותר צו שניתן מכוח סמכות שהוענקה כאמור, צו של מפקד כוחות צה"ל באזור או של מפקד צבאי - הצו של מפקד כוחות צה"ל באזור או של המפקד הצבאי עדיף.

פרק ב' - בית משפט ושיפוט

סימן א' - בתי משפט צבאיים

3. (א) אלה בתי המשפט הצבאיים באזור שסמכות שפיטה נתונה בידיהם:
תיקון מס' 10
מס' 17
(1) בתי משפט צבאיים של ערכאה ראשונה שיכוננו על ידי בהודעה:
(2) בית המשפט הצבאי לערעורים.

(ב) מפקד כוחות צה"ל באזור ימנה, לפי בחירה של הוועדה לבחירת שופטים (להלן - ועדת הבחירה):
תיקון מס' 58
תיקון מס' 89
תיקון מס' 91

(1) קצינים בצה"ל בדרגת סרן או בדרגה גבוהה מזו, בעלי ניסיון משפטי של חמש שנים לפחות, לכהן כשופטים;

(2) שופטים בדרגת סגן אלוף או בדרגה גבוהה מזו לכהן כנשיאי בתי המשפט הצבאיים של ערכאה ראשונה;

(3) שופטים לכהן כסגני הנשיאים של בתי המשפט הצבאיים של ערכאה ראשונה אשר ימלאו את תפקידיהם של נשיאי אותם בתי משפט בהעדרם או בשעה שלא התמנה נשיא לאותו בית משפט כאמור בפסקה (2);
תיקון מס' 91

(4) שופטים בדרגת סגן אלוף או בדרגה גבוהה מזו, בעלי ניסיון משפטי של שבע שנים לפחות, לכהן כשופטים של בית המשפט הצבאי לערעורים, ובלבד שלא ימונה קצין שלא כיהן קודם לכן כשופט, אלא לאחר ששוכנעה ועדת הבחירה, שעסק בצה"ל בעיסוק משפטי העושה אותו מתאים לתפקיד זה;

(5) שופט בדרגת אלוף משנה או בדרגה גבוהה מזו, בעל ניסיון משפטי של שבע שנים לפחות, לכהן כנשיא בית המשפט הצבאי לערעורים. ואולם רשאית ועדת הבחירה, אם ראתה שאין בקרב הכוחות הסדירים של הצבא קצין בעל ניסיון משפטי המתאים לתפקיד נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים, להמליץ - ברוב של חמישה מבין חבריה - כי יתמנה לתפקיד קצין מתאים שהוא בעל הכשרה משפטית.

(6) שופט, כאמור בפסקה (4), לכהן כמשנה לנשיא של בית המשפט הצבאי לערעורים, אשר ימלא את תפקידיו של נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים בהעדרו או בשעה שלא נתמנה נשיא בית משפט צבאי לערעורים כאמור בפסקה (5).
תיקון מס' 91

(7) לעניין סעיף-קטן זה – קצינים בצה"ל – קצינים הנמנים עם כוחות המילואים של צה"ל, הסדירים של צה"ל, או קצינים הנמנים עם כוחות המילואים של צה"ל, ואולם לא יתמנה קצין הנמנה עם כוחות המילואים של צה"ל לנשיא בית המשפט הצבאי לערעורים, למשנהו, לנשיא בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה או לסגן הנשיא.

(ג) (1) מפקד כוחות צה"ל באזור ימנה לכהונה בפועל, בהמלצת נשיא בית הדין הצבאי לערעורים ובהסכמת המועמד -

תיקון מס' 76

תיקון מס' 89

תיקון מס' 91

(א) שופט של בית המשפט הצבאי לערעורים - לנשיא או לשופט של בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה.

(ב) שופט של בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה - לשופט בית המשפט הצבאי לערעורים או לנשיא בית משפט של ערכאה ראשונה.

(2) כהונה בפועל לפי סעיף זה, ברציפות או לסירוגין, לא תהיה למשך יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים.

(3) מי שנתמנה לכהונה בפועל לפי סעיף זה רשאי לדון גם בעניין הנתון לסמכות בית המשפט הצבאי שבו הוא מכהן דרך קבע, ובלבד שלא ידון באותו עניין בשתי ערכאות.

(ד) (1) ועדת הבחירה תהיה של שבעה חברים שהם :

תיקון מס' 89

תיקון מס' 91

(א) נשיא בית הדין הצבאי לערעורים, והוא יהיה יושב ראש הוועדה ;

(ב) ראש אגף כוח אדם במטה הכללי של צה"ל ;

(ג) מתאם פעולות הממשלה באזורי יהודה, שומרון וחבל עזה ;

(ד) המשנה לנשיא בית הדין הצבאי לערעורים ;

(ה) נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים ;

(ו) שופט בדימוס, אשר ימונה על-ידי נשיא בית הדין הצבאי לערעורים ;

(ז) נציג לשכת עורכי הדין בישראל, שתבחר המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין.

(2) ועדת הבחירה רשאית לפעול אף אם פחת מספר חבריה, כל עוד לא פחת מחמישה.

(3) אלה רשאים להציע מועמדים לכהונת שופט :

(א) נשיא בית הדין הצבאי לערעורים ;

(ב) ראש אגף כוח אדם במטה הכללי של צה"ל ;

(ג) נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים ;

(ד) שני חברי ועדת הבחירה כאחד.

(4) החלטת ועדת הבחירה תתקבל ברוב קולות חבריה שהשתתפו בהצבעה.

(5) ועדת הבחירה תקבע את הליכי הפרסום והבחירה, וכן את סדרי דיוניה ועבודתה. ליו"ר ועדת הבחירה הסמכות למנות ועדות משנה.

(ה) ועדת הבחירה לא תציע מינוי של שופט, אם המועמד הורשע בעבירה פלילית שיש בה, בנסיבות העניין, משום קלון.

תיקון מס' 89

תיקון מס' 91

(ו) שופט שכהונתו נסתיימה לאחר שהתחיל בדיון, יהיה מוסמך להמשיך בו כדי לסיימו תוך שלושה חודשים מיום סיום כהונתו; הוראה זו לא תחול על מי שכהונתו נסתיימה בעקבות החלטה של ועדת הבחירה כאמור בסעיף-קטן (ז).	תיקון מס' 89 תיקון מס' 91
(ז) לא תיפסק כהונתו של שופט, שלא בהסכמתו, אלא באחד מאלה:	תיקון מס' 89 תיקון מס' 91
(1) משקבעה ועדת הבחירה, על יסוד חוות דעת רפואית לפי כללים שהיא קבעה, שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו להמשיך במילוי תפקידו; (2) על-פי החלטת ועדת הבחירה שהציע יושב ראש הוועדה או נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים;	
(3) על-פי החלטת נשיא בית הדין הצבאי לערעורים מטעמים ארגוניים, לרבות טעמים הכרוכים בהיקפי פעילות;	
(4) כהונתו של שופט הנמנה עם כוחות המילואים של צה"ל תיפסק, נוסף על האמור בסעיף-קטן זה, אם חדל הוא מהיות נמנה עם כוחות המילואים של צה"ל.	
3א. בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה יכול שידון בשלושה (להלן - "בית משפט צבאי של שלושה") ויכול שידון בדין יחיד (להלן - "דין יחיד") בהתאם להוראות צו זה.	הרכב בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה תיקון מס' 58
4. (א) בית משפט צבאי של שלושה יהיה מורכב משלושה שופטים; מותב בית המשפט יקבע על-ידי הנשיא.	בתי משפט צבאיים של שלושה
(ב) נשיא בית המשפט ישמש אב בית הדין בכל מותב בו הוא יושב, אלא אם יושב במוותב שופט של בית המשפט הצבאי לערעורים, המכהן בפועל כשופט באותו בית משפט, שאז ישמש הוא אב בית הדין; אין הנשיא בין שופטי המותב - יקבע הוא שופט אחר לשמש אב בית הדין.	תיקון מס' 10 מס' 17 מס' 19 מס' 58 מס' 76 מס' 89 מס' 91
4א. (א) (1) דין יחיד יהיה שופט אשר ייקבע על ידי נשיא בית המשפט מבין השופטים.	דין יחיד תיקון מס' 58 תיקון מס' 91
(2) קביעת שופט כאמור בפסקה (א)(1) יכול שתיעשה בין בדרך כלל או לסוג עניינים ובין לעניין מסוים;	
(ב) הוראות צו זה יחולו על דין יחיד כאילו היה בית משפט צבאי של שלושה והוא כשאר הוראה אחרת.	
(ג) לדין יחיד לא תהיה סמכות לגזור עונש מוות.	
(ד) (1) לדין יחיד לא תהיה סמכות לגזור בגזר דין אחד על כל נאשם מאסר העולה על עשר שנים או קנס העולה על הקנס הקבוע בסעיף 1(א)(5) לצו הקנסות או אותם מאסר וקנס גם יחד;	תיקון מס' 65
(2) אין באמור בפסקה ד(1) כדי לפגוע בסמכותו של דין יחיד להפעיל כל עונש מאסר על תנאי כאמור בסעיף 47(ד) לצו זה;	
(4) על אף האמור בפסקה ד(1) ובנוסף לסמכותו לפי פסקה זו, רשאי דין יחיד הדין בעבירה על פי סעיף 61 לצו זה, להטיל על הנאשם קנס בשיעור הקבוע בסעיף 5 א לצו בדבר דרכי ענישה (יהודה והשומרון) (מס' 322), תשכ"ט - 1969.	

4.ב. (א) בית המשפט הצבאי לערעורים ישמע ערעורים מבתי המשפט הצבאיים של ערכאה ראשונה.

(ב) (1) בית המשפט הצבאי לערעורים יהיה מורכב משופטים; מותב של בית המשפט הצבאי לערעורים ייקבע על ידי נשיאו.

(2) נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים ישמש אב בית הדין בכל מותב בו הוא יושב; אין הנשיא בין שופטי המותב - יקבע הוא שופט אחר לשמש אב בית הדין.

(ג) בית המשפט הצבאי לערעורים ידון בשלושה, חוץ מן המקרים המנויים להלן, בהם ידון בית המשפט הצבאי לערעורים בחמישה:

(1) כשהערעור הוא על פסק דין המטיל עונש מוות;

(2) כשנשיא בית המשפט הצבאי לערעורים החליט על כך;

(3) כשהפרקליט הצבאי הראשי סבור שיש צורך בהרכב זה, מפני שכרוכה בערעור שאלה משפטית שיש בה משום חידוש או שהיא בעלת חשיבות כללית, או מפני סיבה אחרת;

(4) מותב של שלושה שהחל לדון בעניין מסוים רשאי להורות שהמשך הדיון בו יהיה לפני חמישה שופטים.

(ד) (בוטל).

תיקון מס' 91

(ה) למרות האמור בסעיף קטן (ג) ידון בית המשפט הצבאי לערעורים בשופט דן יחיד, שהוא שופט של בית המשפט הצבאי לערעורים, בהתקיים אחד מאלה:

תיקון מס' 68
מס' 72
מס' 91

(1) בדיון בעניין מעצר לפי סעיף 78 (ו) או בעיון חוזר לפי סעיף 78 (יא) או בערר לפי סעיף 78 (יב).

(2) בדיון בערעור על פסק דין של דן יחיד אלא אם נגזר על הנדון עונש מאסר לתקופה של חמש שנים או יותר, או עונש מאסר בפועל לתקופה של שלוש שנים או יותר, או שהנשיא או הנשיא התורן של בית המשפט הצבאי לערעורים הורה לקבוע את הדיון להרכב של שלושה.

לעניין סעיף זה "מאסר" - לרבות מאסר על תנאי שהופעל אך למעט מאסר בשל אי תשלום קנס.

ג.4. (א) לבקשת תובע צבאי רשאי בית משפט צבאי של שלושה, בכל שלב של הדיון עד להכרעת הדיון, להעביר את דינו של הנאשם לדן יחיד.

העברת דיון

(ב) משהועבר הדיון כאמור בסעיף קטן (א) ימשיך הדן יחיד במשפט מן השלב אליו הגיע בית המשפט לפני ההעברה ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדיון להשמיע את טענותיהם בעניין, לנהוג בראיות שנגבו על ידי קודמיו כאילו גבה אותן בעצמו או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

(ג) בכל שלב של הדיון עד להכרעת הדיון, רשאי דן יחיד להעביר את הדיון בכל אישום לבית משפט צבאי של שלושה ולהחזיר את הנאשם למשמורת או לשחררו בתנאים שיקבע על מנת שיתייצב בפני אותו בית משפט; משהועבר הדיון כאמור תהיה לבית המשפט הצבאי של שלושה סמכות לדון ולהכריע באישום האמור כאילו הובא האישום בפניו מלכתחילה.

5. כל עוד לא הוחל בגביית ראיות, רשאי שופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו; הוחל בגביית ראיות ונבצר משופט מסיבה כלשהי לסיים את המשפט, רשאי שופט אחר להמשיך המשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם לעניין, לנהוג בראיות שגבה קודמו כאילו גבה אותן בעצמו או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.	החלפת שופט תיקון מס' 10 מס' 58 מס' 69
6. (א) המקום והזמן אשר בו יתחיל בית המשפט הצבאי לדון במשפט פלוני יקבע על ידי נשיא בית המשפט. (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) ישב דן יחיד בדין באותם זמנים ומקומות שיורה עליהם הוא עצמו.	תחילת הדין תיקון מס' 10 מס' 58
7. (א) בית-משפט צבאי מוסמך לדון בכל עבירה שהוגדרה בתחיקת בטחון וכל עבירה שהוגדרה בדין בכפוף לאמור בתחיקת בטחון. (ב) בדונו בעבירה על פי הדין יהיו לבית המשפט הצבאי ובנוסף לסמכויות שבתחיקת הביטחון גם כל הסמכויות שהיו נתונות לבית משפט מקומי כמשמעותו בצו בדבר בתי המשפט המקומיים (יהודה והשומרון) (מס' 412), תש"ל-1970 אילו דן בעבירה. (ג) בית משפט צבאי מוסמך לדון כאמור בסעיף קטן (א) גם את מי שעשה מחוץ לאזור מעשה שהיה מהווה עבירה אילו נעשה באזור והמעשה פגע או היה מיועד לפגוע בביטחון האזור או בסדר הציבורי. (ד) בית משפט צבאי מוסמך לדון כאמור בסעיף קטן (א) גם את מי שעבר באזור A עבירה, אשר פגעה או נועדה לפגוע בביטחון האזור.	סמכות תיקון מס' 7 מס' 10 מס' 19
7א. בענייני שפיטה אין מרות על מי שבידו סמכות שפיטה, זולת מרות הדין ותחיקת הביטחון.	אי תלות תיקון מס' 53
סימן ב' - הליכי שפיטה	
8. התביעה בפני בית-משפט צבאי תנוהל על ידי מי שנתמנה על ידי מפקד האזור כתובע צבאי. הנאשם רשאי להיעזר להגנתו בסנגור.	תובע וסניגור
9. בדיני הראיות ינהג בית משפט צבאי לפי הכללים המחייבים בעניינים פלילים בבתי המשפט של מדינת ישראל.	ראיות תיקון מס' 13 מס' 69
9א. (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל ראיה, אם מפקד האזור הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בביטחון האזור או בעניין ציבורי חשוב, אלא אם מצא שופט בית המשפט הצבאי לערעורים, על פי עתירת בעל דין המבקש גילוי ראיה, כי הצורך לגלותה, לשם עשיית צדק, עדיף מן העניין שיש לא לגלותה. (ב) הוגשה לבית המשפט הצבאי תעודה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט, על פי בקשת בעל הדין המבקש גילוי הראיה, להפסיק את המשפט לתקופה שיקבע כדי לאפשר הגשת עתירה לגילוי הראיה, ועם ראה לנכון – גם עד להחלטה בעתירה. (ג) הדיון בעתירה לגילוי ראיה לפי סעיף קטן (א) יהיה בדלתיים סגורות; לשם החלטה בעתירה רשאי השופט לדרוש שהראיה או תוכנה יובאו לידיעתו, ורשאי הוא לקבל הסברים מנציג מפקד האזור או מהתובע הצבאי, או מי מטעמם, אף בהעדר יתר בעלי הדין.	תעודות חסיון תיקון מס' 13 תיקון מס' 90
10. בית משפט צבאי רשאי להורות בכל עניין של סדרי-דין שלא נקבע בצו זה, על סדרי-דין שייראו לו כמתאימים ביותר לעשיית דין צדק.	הוראה כללית בדבר סדרי-דין

11. (א) בית משפט צבאי יקיים את הדיונים הנערכים בפניו בדלתיים פתוחות; אולם רשאי בית משפט צבאי לצוות כי הדיון בפניו יתקיים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם הוא סבור כי מן הראוי לעשות כן מטעמים של בטחון כוחות צה"ל, בטחון הציבור, הגנה על המוסר או על שלומו של קטין או אם הוא סבור כי הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל.

פומביות הדיון

תיקון מס' 8

מס' 10

מס' 32

(ב) ציווה בית משפט צבאי על קיום הדיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם, או לסוג בני אדם, להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו.

(ג) לא יפרסם אדם ולא יגלה לאחר דבר על דיון שהתקיים בבית משפט צבאי בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט.

(ד) לא יצלם אדם באולם בית משפט צבאי ולא יפרסם תצלום כזה, אלא ברשות בית המשפט.

(ה) בית המשפט רשאי להרחיק אדם, שאינו בעל דין, מאולם בית המשפט בעת הדיון אם מצא, מטעמים שירשמו, שנוכחות אותו אדם באולם תרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל.

(ו) בית משפט צבאי רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון, או לשם שמירה על ביטחון האזור.

תיקון מס' 83

(ז) בית משפט צבאי רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או כל פרט אחר שיש בו כדי לזהותו, וכן כל פרט הנוגע לעניין נשוא החקירה, אם הדבר עלול לפגוע בחקירה שנערכת על פי דין, או שיש לאסור את הפרסום מטעמים של בטחון האזור. כן רשאי בית משפט צבאי לאסור פרסומה של בקשה לצו איסור פרסום בנסיבות כאמור.

(ח) דיון לצורך החלטה לפי סעיפים קטנים (ו) או (ז), רשאי בית המשפט הצבאי לקיים בדלתיים סגורות.

(ט) (1) הוראות סעיפים קטנים (ב) – (ח) יחולו גם על כל דיון המתקיים בדלתיים סגורות בהתאם לתחיקת הביטחון.

(2) במקרים האמורים בסעיף קטן (1), הסמכויות הנתונות לבית משפט צבאי לפי סעיפים קטנים (ב) – (ח), יהיו נתונות לגורם בפניו מתקיים הדיון בדלתיים סגורות.

(י) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה, דינו מאסר שנתיים. לעניין זה, המפר צו איסור פרסום כאמור בסעיף 5ג לצו בדבר דרכי ענישה (אזור יהודה והשומרון) (מס' 322), התשכ"ט – 1969, דינו כמי שעבר על הוראה מהוראות סעיף זה.

תיקון מס' 90

11.א. מפקד כוחות צה"ל באזור רשאי להביע דעתו, בתעודה חתומה על ידו, כי יש לערוך משפט או הליך בפני שופט, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, על מנת למנוע פגיעה בביטחון האזור; ואולם, רשאי בית המשפט הצבאי, או שופט, לפי העניין, לבקשת בעל דין, ולאחר שמיעת יתר בעלי הדין, לקבוע, מטעמים שירשמו, כי הדיון, כולו או מקצתו, יהיה בפומבי, או להרשות לאדם או לסוגי בני אדם, להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו.

סגירת דלתיים

לפי הוראת

מפקד כוחות

צה"ל

תיקון מס' 83

מס' 91

מתרגם לנאשם

12. אם הנאשם אינו שומע עברית, ימנה בית המשפט הצבאי מתרגם על מנת לתרגם לו את הנאמר במהלך הדיון ואת החלטות בית-המשפט, אלא אם ויתר הנאשם מרצון על התרגום כולו או חלקו. הזכות בידי הנאשם להתנגד למתרגם ולבקש החלפתו.

הזהרת עד ומתורגמן והשבעתם
 תיקון מס' 63

13. (א) בית-המשפט הצבאי יזהיר את העד לפני גביית עדותו כי עליו להעיד אמת, שאם לא כן יהא צפוי לעונש הקבוע בתחיקת בטחון; היה לבית המשפט הצבאי יסוד סביר להניח כי השבעת העד עשויה לסייע לגילוי האמת, רשאי בית המשפט, ביוזמתו או לפי בקשת בעל הדין, להשביעו, אולם רשאי העד, משהודיע שהוא עושה כן מטעמי דת או מצפון, שלא להישבע אלא להצהיר בהן צדק, זולת אם היה בית המשפט הצבאי משוכנע שטעמי העד ניתנו שלא בתום לב.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) יחול גם על הזהרת מתורגמן והשבעתו בשינויים המחויבים.

דחית המשך הדיון

14. בית משפט צבאי רשאי לדחות את ישיבותיו בכל שלב של ההליכים, ולחזור ולשבת במקום ובזמן שיורה. בית-המשפט רשאי ליתן כל הוראה בדבר החזקתו במשמורת של נאשם והתייצבותו לישיבה שנדחתה.

15. (א) אב בית הדין ינהל פרוטוקול דיונים בעצמו או באמצעות רשם.

רישום פרוטוקול
 תיקון מס' 10

(ב) הפרוטוקול יכיל רישום תמציתי בדבר:

(1) תשובת הנאשם לאישום;

(2) עדויות;

(3) פרטי המוצגים;

(4) הכרעת דין (הממצאים שקבע בית-המשפט וההחלטה אם לחייב הנאשם או לזכותו);

(5) גזר הדין.

(ד) אב בית הדין יחתום על כל הכרעת-דין וגזר-דין.

הזמנת הנאשם ועדים והוצאת צו הבאה

16. (א) בית-משפט צבאי רשאי להזמין, לבקשת בעל דין, כל אדם להעיד במשפט אם היה סבור שיש בהזמנתו להועיל לבירור שאלה הנוגעת למשפט וכן רשאי בית-המשפט להזמין עד מטעמו.

(ב) בית משפט צבאי רשאי לתת בכל עת צו הבאה נגד נאשם, אם ראה שיש צורך בכך, כדי לכפות את התייצבותו למשפט במועד שנקבע.

(ג) בית משפט צבאי רשאי, לבקשת בעל דין או ביוזמת בית-משפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית-המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו.

(ד) בית משפט צבאי רשאי לצוות על אדם הנוכח לפניו להעיד או להמציא לו מסמכים במועד שיקבע; דינו של אדם כזה כדין מי שהומצאו לו הזמנה או צו להמציאת מסמכים.

(ה) מי שהוזמן להעיד ולא התייצב או נצטווה להמציא מסמכים ולא המציאם, רשאי בית המשפט לתת צו הבאה נגדו כדי לכפות את התייצבותו בבית המשפט.

(ה) מי שהוצא נגדו צו הבאה לפי סעיפים קטנים (ב) או(ה) יובא בהקדם בפני בית-משפט צבאי והוא יורה אם להחזיקו במעצר או לשחררו בתנאים שיקבע.

המצאת זימון למשפט

16א. (א) זימון שיש להמציאו לאדם לפי צו זה, המצאתו תהיה באחת מאלה :

(1) במסירה לידו; ובאין למצאו במקום מגוריו או במקום עסקו – לדידי בן משפחתו הגר עמו ונראה שמלאו לו שמונה עשרה שנים.

תיקון מס' 83

(2) במשלוח מכתב רשום לפי מענו של האדם עם אישור מסירה; בית המשפט הצבאי רשאי לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה.

(3) במשלוח מכתב באמצעות הממונה על עזרה משפטית, כהגדרתו בתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה שומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח – 1967, אל המועצה הפלסטינית, לשם העברתה לאדם המזומן.

(ב) מסירת זימון לידי סנגור הנאשם, או מסירתו במשרד הסנגור לדידי פקידו, וכן משלוח מכתב רשום עם אישור מסירה לפי מען משרדו, כמוה כהמצאה לנאשם, זולת אם הודיע הסנגור לבית המשפט, תוך חמישה ימים, כי אין ביכולתו להביא את הזימון לידיעת הנאשם.

(ג) נוכח בית המשפט הצבאי, כי המצאה לפי סעיף זה לא בוצעה עקב סירוב לקבל את הזימון או לחתום על אישור המסירה, רשאי בית המשפט הצבאי לראות את הזימון כאילו הומצא כדן.

(ו) נוכח בית המשפט הצבאי שאי אפשר להמציא את הזימון כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי הוא להורות על המצאתו באחת הדרכים האלה :

(1) בהדבקת עותק של הזימון במקום הנראה לעין במשרדי המנהל האזרחי שבאזור מגוריו של הנאשם או העד ;

(2) בפרסום מודעה בקובץ המנשרים כמשמעו בצו בדבר מנשרים, התשכ"ז – 1967, או בעיתון יומי בשפה העברית ובשפה הערבית ;

(3) בכל דרך אחרת שתראה לו.

(ז) "זימון" – לעניין סעיף זה, לרבות "צו או הודעה" שניתנו מכוח צו זה.

16ב. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב האישום ולפני גזר הדין, רשאי בית המשפט הצבאי להתלות את ההליכים, בין מיוזמתו ובין לבקשת תובע, אם נוכח כי לא ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו.

התליית הליכים

תיקון מס' 83

(ב) הותלו ההליכים, לפי סעיף קטן (א) ולאחר מכן ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו, רשאי תובע להודיע בכתב לבית המשפט הצבאי על רצונו לחדש את ההליכים, ומשעשה כן יחדש בית המשפט הצבאי את ההליכים ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני התלייתם.

(ג) על אף האמור בהוראות כל דין ותחיקת בטחון, ניתן לחדש את ההליכים באישור היועץ המשפטי לאזור, מטעמים שיירשמו, אף אם עברו בין מועד התליית ההליכים לבין המועד שבו ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו התקופות האמורות בדין ובתחיקת בטחון; ובלבד שההליכים הותלו מהטעם שהנאשם מתחמק מן הדין.

- מאסר עד או נאשם בשל אי ציות להזמנה; ביזיון בית המשפט**
17. הוזמן אדם להופיע בפני בית משפט צבאי, וללא נימוק סביר נמנע מלבווא או מלהמציא מסמך או ראיה הנמצאים בחזקתו או בשליטתו, או שבא לבית המשפט ועזבו בלי לקבל רשות מבית המשפט, או שהוא נמנע מלבווא להמשיך הדיון לאחר שנצטווה לבווא, או כל אדם, שבהיותו נוכח בבית המשפט מסרב לציית לכל הוראה של בית המשפט, או מעליב את בית המשפט או כל חבר מחבריו, או מפריע או מעכב את ההליכים בבית המשפט, יהיה בית המשפט רשאי לגזור את דינו מיד למאסר לתקופה שלא תעלה על שנתיים; אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של בית משפט צבאי לדון בעבירה על סעיף זה על פי הליכי אישום רגילים כפי שנקבעו בצו זה, ובלבד שלא ישא אדם באחריות פעמיים בשל אותו מעשה.
- הטלת הוצאות בדחית משפט תיקון מס' 63**
- 17א. (א) נעתר בית משפט צבאי לבקשת בעל דין לדחות את מועד המשפט או נדחה מועד המשפט בשל מעשה או מחדל של בעל דין, רשאי בית המשפט אם ראה הצדקה לכך, להטיל על בעל הדין שבעטיו נגרמה הדחיה, הוצאות בפועל לטובת הצד שכנגד.
- (ב) לא יטיל בית המשפט הוצאות כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שנתן הזדמנות לבעל הדין להשמיע דברו.
- (ג) לעניין סעיף קטן זה, "בעל דין" - לרבות סגור או בא-כוחו של בעל דין.
- חקירת עדים תיקון מס' 21**
18. עדים המעידים בפני בית משפט צבאי, יהיו נתונים לחקירה, לחקירה-שכנגד ולחקירה-חוזרת.
19. מקום שיש נאשמים אחדים במשפט אחד, סדר חקירת העדים הוא:
- (1) בחקירה שכנגד - הנאשמים או סגוריהם לפי הסדר שבו רשומים הנאשמים בכתב האישום;
- (2) בחקירה ראשית - תחילה הנאשם, או סגורו, שביקש שמיעת אותו עד, ואחר כך יתר הנאשמים או סגוריהם לפי הסדר האמור בפסקה (1).
- החלטות יתקבלו ברוב דעות תיקון מס' 10**
20. החלטות בית משפט צבאי, לרבות הכרעת הדין וגזר הדין, יתקבלו ברוב דעות; לא היה רוב דעות לגבי סוג העונש או מידתו, רואים שופט שהציע את סוג העונש או מידת העונש החמורים ביותר, כאילו הצטרף לדעתו של שופט שהציע את ההצעה הקרובה ביותר להצעתו. לעניין סעיף זה יקבע אב בית הדין מהו עונש חמור יותר.
- כתב אישום ותשובה לאשמה תיקון מס' 10 מס' 44 מס' 50 מס' 58**
21. (א) לפני שיובא נאשם בפני בית משפט צבאי ירשמו מהות האישום ופרטיו בכתב האישום שיוגש על-ידי תובע צבאי לבית המשפט; בפתח כתב האישום יציין התובע הצבאי אם כתב האישום מוגש לבית משפט צבאי של שלושה או לדרך יחיד. עותק כתב האישום יימסר לנאשם לפני משפטו.
- (ב) בתחילת המשפט יקרא בית המשפט את כתב האישום באזני הנאשם, ויסביר לו, אם ראה צורך בכך, את תכנו, אולם רשאי בית המשפט לא לעשות כן לגבי נאשם המיוצג על-ידי סגור, אם הודיע הסגור לבית המשפט, כי קרא את כתב האישום באזני הנאשם, הסביר לו את תכנו, ואם אישר הנאשם את ההודעה; דברי הנאשם וסגורו יירשמו בפרוטוקול.
- (ג) במהלך המשפט יסביר בית המשפט לנאשם, אם ראה צורך בכך, את הזכויות הנתונות לו להגנתו.
- (ד) הנאשם יישאל אם הוא מודה באשמה או בעובדות ואם לאו. תגובת הנאשם יכול שתעשה על ידי סגורו.

(ה) הנאשם יכול להשיב לשאלה זו אחת מאלה :

(1) שהוא מודה באשמה;

(2) שהוא כופר באשמה;

(3) שהוא כופר באשמה, אך מודה בעובדות או בחלק מהעובדות שהובאו בקשר למעשה נשוא האישום.

(ו) לא השיב הנאשם לשאלה שנשאל לפי סעיף קטן (ד), רואים אותו כאילו כפר באשמה.

תיקון מס' 16 (ז) הימנעות נאשם להשיב לאישום עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה; בית המשפט יסביר לנאשם את תוצאות הימנעותו.

תיקון מס' 50 (ח) ברשות בית המשפט ומנימוקים מיוחדים שיירשמו, רשאי הנאשם בכל שלב של הדיון לחזור בו מתשובתו שהשיב לפי סעיף קטן (ה), כולה או מקצתה.

(ט) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת הדין, יבטל בית המשפט את הכרעת הדין, במידה שישודיה בהודיית הנאשם, ויחדש את הדיון אם הדבר מתחייב מן הנסיבות.

צרוף אישומים 22. פרטי האישום יהיו נפרדים לכל עבירה, אבל אפשר להביא לדין על מספר אישומים בבת-אחת ואפשר לשפוט עליהם ביחד או לחוד, הכל כפי שיחליט בית המשפט בכל עת. הנאשם יתבקש להשיב על כל פרט אישום בנפרד.

תיקון האישום 23. בית המשפט רשאי, לפי בקשת התובע הצבאי או לבקשת הנאשם או מיוזמתו, בכל שלב של ההליכים, לתקן את האישום או להרשיע את הנאשם בעבירה אחרת ובלבד שהאשמה שעליה הרשיעו כאמור הוכחה על-ידי הראיות שהובאו לפניו במהלך הדיון; לפני שימשיך בית המשפט בשפיטה לאחר שתוקן האישום יהיה רשאי להחליט - לפי ראיות עיניו, בהתחשבו עם טובת ענייניו של הנאשם - על דחיית המשך הדיון או להרשות לתביעה או לסנגוריה, לחזור ולקרוא לחקירה כל עד.

צידוף נאשמים 24. נאשמים המואשמים בעבירות דומות או בעבירות הנובעות מאותה מערכת עובדות, אפשר להאשימם ולשפוטם ביחד או לחוד, ככל אשר יכריע בית-המשפט בכל עת.

הפרדת הדיון 25. החליט בית-משפט, בכל שלב של ההליכים, כי הדיון נגד הנאשם יופרד, ניתן להמשיך בדיון נגד אותו נאשם או נאשמים שדינם הופרד מאותו שלב של הליכים משותפים בו הורה בית המשפט על הפרדת הדיון, הכל לפי החלטת בית המשפט שימשיך בדיון.

הליכים לאחר הודאה באשמה 26. (א) הודה הנאשם באשמה, רשאי בית המשפט, מנימוקים שיירשמו, שלא לקבל את ההודאה ולהמשיך בדיון כאילו כפר הנאשם באשמה או כאילו כפר באשמה והודה בעובדות שצוינו על-ידי בית המשפט.

(ב) לא החליט בית-המשפט שלא לקבל את ההודאה, רואים את האשמה כמוכחת, ובית המשפט ירשיע את הנאשם על פי הודאתו.

(ג) בטרם יפעל בית המשפט על פי סעיף קטן (ב), יבחן אם הנאשם מבין כראוי את טיב האשמה ואת תוצאות הודאתו בה.

- (ד) היו במשפט נאשמים אחדים וחלק מהם הודה באשמה, רשאי בית המשפט להרשיע את מי שהודעתו נתקבלה על פי סעיף זה ולגזור את דינו מיד או להשהות את ההרשעה עד להכרעת דינם של כל הנאשמים, אך אם נקרא אותו נאשם להעיד במשפט, ירשיע אותו בית המשפט ויגזור את דינו, לפני שייקרא להעיד.
- (ה) לפני הרשעתו של הנאשם יביא התובע הצבאי בפני בית המשפט את העובדות המהוות את העבירה ונסיבותיה.
- (ו) חלק הנאשם על עובדות אלו או מקצתן, רשאי בית המשפט להתיר הבאת ראיות בקשר לעובדות שבמחלוקת.
27. הואשם אדם בעבירה שהוא צפוי עליה לעונש מוות ובית המשפט רשאי על פי סעיף 47 (א) (8) להטיל עונש זה, אין נוהגים כאמור בסעיפים קטנים (ג), (ד), (ה) ו-(ו) של סעיף 21, אלא רואים אותו כאילו כפר באשמה.
28. (א) כפר הנאשם באשמה והודה בעובדות או בחלק מהן או שהחליט בית המשפט לפי סעיף 26 לראותו כאילו עשה כן, רואים את העובדות הללו כמוכחות לגבי אותו נאשם.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי בית המשפט לדרוש מן התובע הצבאי להוכיח עובדה שהנאשם הודה בה בתשובתו, ואם דרש בית המשפט כן אין רואים אותה עובדה כמוכחת, עד שיוכיחנה התובע הצבאי.
29. (א) כפר הנאשם באישום או סירב בית המשפט לקבל מפיו הודאה באישום, ישמע בית המשפט את דבריהם של התובע הצבאי ושל עדיו, וכן כל עדות אחרת שימצא לנכון.
- (ב) אם אין הנאשם נעזר בסנגור ישאל בית המשפט, עם סיום חקירתו של כל עד מצד התביעה, את הנאשם, אם ברצונו לשאול את העד שאלות כל שהן. בית המשפט ירשום את תשובתו בפרוטוקול.
30. נראה לבית המשפט עם סיום פרשת התביעה כי אין בחומר הראיות כדי לחייב את הנאשם להשיב על אישום כלשהו, יזכה בית המשפט את הנאשם מאותו אישום.
31. (א) נראה לבית המשפט, עם סיום פרשת התביעה, כי הראיות שהוגשו יש בהן לכאורה כדי לחייב את הנאשם להשיב על אישום, יסביר בית המשפט כי הוא רשאי להעיד כעד הסנגוריה, ואז יהיה עשוי להיחקר חקירה שכנגד או להימנע מלהעיד ואת תוצאות הימנעותו מהעיד כאמור בסעיף קטן (ב), וישאל אותו אם רצונו למסור עדות או לקרוא לעד כלשהו כדי להגן על עצמו; בית המשפט ישמע את עדותו של הנאשם, אם ירצה להעיד, ואת עדותם של כל העדים שייקראו להעיד.
- (ב) הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע.
- (ג) הצהיר הנאשם שיש לו עדים, אלא שאינם נוכחים, רשאי בית-המשפט לדחות לפי ראיות עיניו את המשך הדיון וגם לצוות, אם יראה זאת לנכון, על נקיטת אמצעים שיבטיחו הופעתם של אותם עדים למועד שיקבע.
32. עם סיום פרשת ההגנה רשאי התובע לסכם טענותיו ולאחריו רשאים הנאשם או סנגורו לסכם טענותיהם.
33. (א) זיכה בית המשפט את הנאשם, יכריז על זיכויו מיד והנאשם ישוחרר אם אין להחזיקו במעצר מסיבות אחרות; אם שוחרר הנאשם בערובה, יופטרו הוא וערבו מערבותם או יוחזר העירבון הכספי, הכל לפי העניין.

דין מי שצפוי לעונש מוות

תיקון מס' 10
מס' 35

הליכים לאחר הודאה בעובדות

הליכים לאחר כפירה באישום

זיכוי עם תום פרשת התביעה

פרשת ההגנה

תיקון מס' 16

סיכומים

הכרזה מיידית על זיכוי

תיקון מס' 81

(ב) הודיע תובע צבאי כי בכוונתו להגיש ערעור על החלטת בית המשפט, רשאי בית המשפט לשחרר את הנאשם בערובה מטעמים שיירשמו, או להורות על מעצרו של הנאשם לתקופה שלא תעלה על 72 שעות לשם הגשת הודעת ערעור.

חיוב וגזר דין 34. (א) הרשיע בית המשפט הצבאי את הנאשם באשמה, יגזור את דינו.

(ב) בטרם יגזור את דינו של נאשם, ייתן בית המשפט הצבאי לתובע הצבאי הזדמנות להביא ראיות שיש בהן כדי להשפיע על טיב העונש או על מידתו. לאחר מכן הרשות בידי הנאשם למסור הודעה או עדות וכן להביא ראיות על עובדות ונסיבות העשויות להקל את העונש.

(ג) נסתיימו ההליכים האמורים בסעיף קטן (ב), רשאים התובע, ואחריו הנאשם או סנגורו להשמיע את סיכומיהם לעניין מידת העונש; סיכם הסנגור, יאפשר בית-המשפט לנאשם להגיד את דברו האחרון.

נוכחות הנאשם במשפט 35. (א) כל אדם הנדון בבית-משפט צבאי יהא זכאי להיות נוכח במשך כל הליכי המשפט, כל זמן שהוא מתנהג כראוי.

(ב) אם הוא מתנהג שלא כראוי, רשאי בית-המשפט, לפי שיקול דעתו, לצוות להוציא את הנאשם מאולם בית-המשפט ולהמשיך בהליכי המשפט שלא בפניו ובלבד שיגרום לכך שיודיע לנאשם על המתרחש בהליכי המשפט, ותינתן לנאשם אפשרות להגן על עצמו.

(ג) בית המשפט רשאי, אם יראה לנכון להרשות לנאשם להיות מחוץ לבית המשפט במשך השפיטה, כולה או מקצתה, בתנאים שיקבע.

נאשם שאינו שפוי בדעתו 36. (א) נשפט אדם בפני בית-משפט צבאי ונראה לבית-המשפט כי אין הנאשם בר עונשין מחמת היותו בשעת המעשה סובל ממחלת נפש, יפסוק בית-המשפט לעצרו במקום מתאים שייקבע על-ידי מפקד האזור ולהחזיקו שם כל עוד סבור מפקד האזור שהנאשם חולה כאמור.

(ב) אם תוך הליכי הדיון בבית-משפט צבאי נראה לבית-המשפט שאין הנאשם מסוגל לעמוד בדיון מפני שהוא סובל ממחלת נפש יורה בית המשפט כי אותו אדם ייעצר לתקופה שיוורה מפקד האזור. העידו שני רופאים צבאיים שאדם העצור לפי הוראות סעיף קטן זה שפוי בדעתו, ונוכח מפקד האזור כי מן הראוי לעשות כן, יורה שאותו אדם יישפט בהתאם לחוק על העבירה שמואשם בה.

(ג) מפקד האזור רשאי לתת, מזמן לזמן, הוראות כפי שיראה לנכון, בדבר מעצרו של בני-אדם שנעצרו לפי הוראות סעיף זה.

בדיקה רפואית לנאשם 37. (א) כדי לאפשר לבית-המשפט הצבאי להכריע אם יש מקום ליתן צו לפי סעיף 36, רשאי הוא לצוות לפי בקשת בעל הדין או ביוזמתו שלו, שהנאשם ייבדק בבדיקה רפואית, וכן אם יש צורך בכך שיאושפז בבית-חולים.

(ב) צו אשפוז לפי סעיף זה יבוצע על-ידי פסיכיאטר שיתמנה לכך על-ידי מפקד האזור או מי שיוסמך על-ידו לכך; בית-המשפט לא יקבע בהחלטתו בית-חולים מסוים שבו יאושפז החולה, ובית-החולים שנקבע לכך על ידי הפסיכיאטר שיתמנה כאמור, יאושפז את האדם הנזכר בצו.

תקופת מעצר 38. הטיל בית משפט צבאי עונש מאסר על הנדון יכלול בתקופת המאסר גם כל תקופה שבה היה הנדון נתון במעצר בקשר לאותה עבירה לפני גזר הדין.

העברת פסק הדין לאישור תיקון מס' 58 39. (בוטל).

40. (א) עצור לפי צו זה יוחזק במשמורת במקום שייקבע על-ידי מפקד צבאי.	מקום מעצר ומאסר
(ב) עונש מאסר ירוצה במקום מאסר שייקבע על-ידי מפקד האזור.	תיקון מס' 58

סימן ג' - ערעור

40א. בתום קריאת פסק הדין יסביר בית המשפט הצבאי לנאשם את זכותו לערער על פסק הדין, ויודיע לו על המועד להגשת הערעור.	הסברת זכות הערעור
	תיקון מס' 58
40ב. (א) פסק דין של בית משפט צבאי ניתן לערעור לפני בית המשפט הצבאי לערעורים.	ערעור על פסק הדין
(ב) (מבוטל)	תיקון מס' 63
(ג) לעניין זה - "פסק דין" - לרבות כל החלטה של בית משפט צבאי המסיימת את הדיון בערכאה ראשונה, ולרבות:	מס' 65
	מס' 70
	מס' 72
(1) החלטה לפי סעיפים 36 ו-48 לצו זה;	
(2) החלטה של בית המשפט לבטל את כתב האישום;	
(3) הוראות בדבר התנאת העונש, חיוב בפיצויים או שיעורם, עיכוב ביצוע פסק הדין וכל הוראה אחרת שמותר לכללה בגזר הדין.	
(4) החלטה של שופט בית משפט צבאי שלא לפסול את עצמו מלשבת בדין.	תיקון מס' 69
40ג. (א) בכל עניין שבערעור, לרבות כל עניין של סמכות בית המשפט הצבאי לערעורים, הגשת הערעור והזמנת בעלי דין ועדים, ינהגו לפי הכללים הנהוגים בבית הדין הצבאי בישראל, בשינויים המחויבים לפי העניין, זולת אם יש לאותו עניין הוראה אחרת בצו זה.	כיצד נוהגים בערעור
	תיקון מס' 72
(ב) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א) לעיל, כל מקום בצו זה שנאמר בו "בית משפט" - גם בית המשפט הצבאי לערעורים במשמע, והוא כשאינו הוראה אחרת; וכל מקום בצו זה שנאמר בו "נאשם" - גם מערער במשמע, הכל לפי העניין.	
40ד. התקופה להגשת הערעור היא שלושים יום מיום מתן פסק הדין; ניתן פסק דין שלא במעמד הנאשם או התובע יחל מנין התקופה להגשת הערעור, לגבי מי שפסק הדין ניתן שלא במעמדו, מן היום שבו נמסרה לו הודעה על פסק הדין.	תקופת הערעור
	תיקון מס' 63
	מס' 72
40ה. הנשיא או המשנה לנשיא של בית המשפט הצבאי לערעורים רשאי, לפי יוזמתו או לבקשת מערער להרשות הגשת ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיף 40ד.	הארכת מועדים
	תיקון מס' 72
40ו. פסק דין של בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה המטיל עונש מוות יהא נדון בערעור אף אם הנאשם לא ערער עליו.	ערעור אוטומטי
40ז. (מבוטל)	כיצד נוהגים בבקשת רשות לערער
	תיקון מס' 72

סימן ד' - אישור פסק דין וביצועו

41. (א) לעניין צו זה, פסק דין חלוט הוא כל אחד מאלה:
- (1) פסק דין שניתן על ידי בית המשפט הצבאי לערעורים;
תיקון מס' 10
מס' 58
מס' 62
מס' 72
- (2) פסק דין שניתן על ידי בית משפט צבאי שעברה עליו התקופה להגשת ערעור ולא הוגש ערעור;
מס' 62
מס' 72
- (3) (בוטל).
- (ב) פסק דין המטיל עונש מאסר יבוצע עם קריאתו, אלא אם הורה בית המשפט שהטיל את העונש, הוראה אחרת לעניין זה.
- (ג) נידון שנגזר עליו עונש מאסר וביום שנגזר עליו העונש כאמור או לפניו כבר ריצה את מלוא העונש, הרי על אף האמור בסעיף קטן (ב), ישוחרר מיד, אם אין להחזיקו במעצר מסיבות אחרות.
- תיקון מס' 81
42. (בוטל)
- סמכויות המפקד המאשר**
תיקון מס' 10
מס' 16
מס' 46
מס' 58
מס' 62
43. (בוטל)
- בקשות למפקד האזור**
תיקון מס' 58
44. מפקד כוחות צה"ל באזור, ולגבי פסק-דינו של דן יחיד - גם מפקד צבאי, רשאי לעיין בכל זמן בפסק דין של בית משפט צבאי ויהיה מוסמך לחון את הנידון או להקל בעונשו.
- עיון בגזר הדין**
תיקון מס' 16
מס' 58
45. (א) מפקד כוחות צה"ל באזור, ומפקד צבאי, בהפעילם את סמכותם לפי סעיף 44, רשאים להתנות תנאים להקלה בעונש של הנידון ובכלל זה להתנות כי עונשו של הנידון יוקל אם ימציא ערובה על מנת להבטיח כי לא יעבור עבירה או עבירות שניקוב מפקד האזור או מפקד צבאי בצו (להלן - "עבירה נוספת") במשך תקופה שתיקבע ואשר לא תעלה על שלוש שנים (להלן - "תקופת ערובה"), מיום מתן הערובה.
- תנאים להקלה בעונש**
תיקון מס' 58
מס' 62
- (ב) הופך תנאי מהתנאים שנקבעו להקלה בעונשו של נידון רשאי כל בית משפט צבאי, שנתבקש לכך על ידי תובע צבאי, להורות על ביצוע גזר הדין כאילו לא ניתנה בו כל הקלה למעט אותו חלק של גזר הדין שבוצע לפני ההקלה.

(ג) התנה מפקד האזור או מפקד צבאי הקלה בעונשו של נידון בהמצאת ערובה יחולו הוראות אלה:

(1) ערובה תהא בערבות עצמית של הנידון, בין לבדה ובין בצירוף ערבות ערב, או בעירבון כספי, של הנידון או של ערב, או מקצתה בערבות ומקצתה בעירבון, הכל כפי שיורה מפקד האזור או המפקד הצבאי;

(2) סכום הערובה לא יעלה על סכום הקנס אותו רשאי היה בית המשפט הצבאי לגזור בגין העבירה בה הורשע הנאשם;

(3) הורשע הנאשם בעבירה נוספת שעבר בתקופת הערובה יורה בית המשפט שדן בעבירה זו בצו, על מימוש הערובה וחילוטה, כולה או מקצתה.

(4) הורשע הנאשם בעבירה נוספת שעבר בתקופת הערובה ולא הורה בית המשפט כאמור בפסקה (3) רשאי כל בית משפט צבאי שנתבקש לכך על ידי תובע צבאי להורות בצו על מימוש הערובה וחילוטה, כולה או מקצתה;

(5) דין ערובה, שניתן עליה צו בהתאם לפסקאות (3) ו-(4) כדין קנס שלא שולם במועדו;

(6) סעיף קטן (ב) לא יחול על התנאה של הקלה בעונש כאמור בסעיף קטן זה.

46. (א) פסק דין חלוט של בית המשפט או הוראות מפקד כוחות צה"ל באזור או הוראת מפקד צבאי לפי סעיף 44, ישמשו הרשאה לכל חייל להוציא לפועל את גזר הדין של בית המשפט או את ההוראה שהורה מפקד כוחות צה"ל באזור או מפקד צבאי, הכל לפי המקרה.

ביצוע גזר-דין
תיקון מס' 15
מס' 58
מס' 62

(ב) (1) נתחייב אדם בפסק דין חלוט של בית המשפט הצבאי לערעורים או של בית משפט צבאי של שלושה, בתשלום קנס ולא שילמו, רשאי מפקד כוחות צה"ל באזור להורות על תפיסת נכסיו ועל מכירתם לשם הבטחת תשלום הקנס.

(2) נתחייב אדם בפסק דין חלוט של דן יחיד לתשלום קנס ולא שילמו, רשאי מפקד צבאי להורות על תפיסת נכסיו ועל מכירתם לשם הבטחת תשלום הקנס.

(ג) (1) לצורך מימוש ההוראה על תפיסת הנכסים ומכירתם כאמור בסעיף קטן (ב) לעיל, רשאי מפקד כוחות צה"ל באזור או מפקד צבאי לפי ענין למנות כונס נכסים, וכן לקבוע בכתב המינוי הוראות בדבר דרכי פעולת כונס הנכסים, חובותיו סמכויותיו ותשלום שכרו, וכן לתת לכונס הנכסים מעת לעת הוראות בעניינים המנויים לעיל;

(2) אדם המפריע לכונס הנכסים במילוי תפקידו ייאשם בעבירה על צו זה.

- עונשין
תיקון מס' 9
מס' 16
מס' 23
מס' 32
מס' 40
מס' 44
מס' 45
מס' 58
47. (א) (1) נתחייב אדם בדין בפני בית משפט צבאי, רשאי בית-המשפט לגזור לו כל עונש שאינו עולה על הקבוע לעבירה בדין או בתחיקת בטחון, לפי המקרה, או עונש קל הימנו, ובכלל זה עונש מאסר וקנס גם יחד ובלבד שבמקום שלא נקבע לעבירה כאמור אלא עונש מאסר - ניתן להטיל קנס שלא יעלה על הקנס הקבוע בצו הקנסות, בסעיף המתאים לגבי עונש המאסר הקבוע לעבירה.
- (2) קנס שהוטל ישולם מיד, אך רשאי בית המשפט לצוות שהקנס ישולם תוך תקופה שקבע ובתנאים שקבע;
- (3) (א) קנס שלא שולם, כולו או מקצתו, במועד הקבוע, תיווסף עליו תוספת פיגור (להלן - התוספת);
- (ב) שעור התוספת יהיה חמישים אחוזים מן הקנס או מחלקו שלא שולם, לפי העניין; בתום כל תקופה של ששה חודשים, שעברו מן המועד הקבוע - חמישים אחוזים נוספים מן הקנס או מחלקו כאמור.
- (ג) סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שנתווספה עליו תוספת, ייזקף תחילה על חשבון התוספת.
- (א3) הוראות חוק גביית הכספים הציבוריים, מס' 6 לשנת 1952 יחולו על גבייתו של קנס שלא שולם, כולו או מקצתו, במועדו, לרבות תוספת הפיגור, כאילו היה כספים ציבוריים כמשמעותם באותו חוק.
- (4) בית-משפט צבאי רשאי לגזור מאסר בשל אי תשלום קנס לתקופה שתיראה בעיניו, ובלבד שלא תעלה על שנתיים וזאת בנוסף לכל עונש מאסר שייגזר על ידיו;
- (5) לא הוטל על-ידי בית-משפט צבאי על נאשם מאסר בשל אי תשלום קנס כאמור בפסקה (2) רשאי בית-משפט צבאי להטילו בצו על פי בקשת תובע צבאי שהוגשה לאחר שהקנס לא שולם במועדו;
- (6) מאסר במקרה של אי תשלום קנס ירוצה לאחר כל עונש מאסר שעל הנידון לרצות;
- (7) הוטל על ידי בית-משפט צבאי מאסר בשל אי תשלום קנס, ולפני שנשא הנידון כל עונשו שולם חלק מן הקנס, תקוצר תקופת המאסר לפי היחס שבין הסכום ששולם לבין הקנס כולו.
- (8) למרות האמור בפסקה (1) לא יוטל על הנאשם בבית-משפט צבאי גזר-דין מוות, אלא אם היה מותב בית המשפט מורכב משלושה שופטים שדרגתם איננה פחותה מסגן אלוף וגזר הדין ניתן פה אחד.
- (ב) מי שנידון למאסר, למעט מאסר בשל אי תשלום קנס, ולפני שנשא כל עונשו חזר ונידון למאסר בשל עבירה אחרת, תתחיל תקופת העונש השנייה מיד ובמקביל לראשונה, זולת אם הורה בית המשפט הצבאי אחרת.
- (ג) הטיל בית-המשפט הצבאי בפסק דין אחד עונשי מאסר לתקופות שונות רשאי הוא להורות שהנידון ישא כולם או מקצתם בזה אחר זה. לא הורה כן תתחיל תקופת כולם ביום אחד.
- (ד) (1) בית משפט צבאי שהטיל עונש מאסר לתקופה קצובה, למעט מאסר בשל אי תשלום קנס, רשאי להורות שהעונש, כולו או מקצתו יהיה על תנאי;

תיקון מס' 85
מס' 91

(2) מי שנידון למאסר על תנאי לא ישא את עונשו, אלא אם עבר תוך התקופה שנקבעה בגזר הדין (להלן - "תקופת התנאי") אחת העבירות שנקבעו בגזר הדין (להלן - "עבירה נוספת");

(3) תקופת התנאי תתחיל מיום גזר הדין, ואם הנידון נושא אותו זמן עונש מאסר - מיום שחרורו מן המאסר, אולם תקופה שאסיר נמצא בה מחוץ לבית הסוהר בשל שחרור בערובה מכח צו זה, יראו אותה כתקופת תנאי מצטברת לתקופת התנאי שקבע בית המשפט והכל כשבית המשפט לא הורה אחרת;

תיקון מס' 58

(4) (א) הוטל מאסר על תנאי והורשע הנידון תוך תקופת התנאי או לאחריה, בעבירה נוספת יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי;

תיקון מס' 52

(ב) בצו לפי פסקה (4)(א) לעיל רשאי בית המשפט להורות שהפעלת המאסר על תנאי תהיה בכפוף לתוצאות הערעור על ההרשעה בשל העבירה הנוספת;

תיקון מס' 58

(5) (א) בית משפט שהרשיע נידון בשל עבירה נוספת ולא הטיל עליו בשל אותה עבירה עונש מאסר רשאי, על אף האמור בפסקה (4) ובמקום לצוות על הפעלת המאסר על תנאי, לצוות, מטעמים שיירשמו, על הארכת תקופת התנאי, או חידושה, לתקופה נוספת שלא תעלה על שלוש שנים, אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות העניין לא יהיה צורך להפעיל את המאסר על תנאי.

תיקון מס' 52

(ב) לא ישתמש בית המשפט בסמכות לפי פסקה זו אלא לגבי ההרשעה הראשונה של הנידון בשל עבירה נוספת.

(ג) האריך בית המשפט את תקופת התנאי לתקופה נוספת לפני תום תקופת התנאי, תחל תקופת התנאי הנוספת בתום תקופת התנאי; חידש בית המשפט את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי, תחל תקופת התנאי הנוספת מיום מתן פסק הדין, והכל כשבית המשפט לא הורה אחרת.

תיקון מס' 58

(ד) הורשע הנידון כאמור בפסקה (4) ובית המשפט לא דן בהפעלת המאסר על תנאי רשאי תובע צבאי, לא יאוחר מארבעה חודשים מיום גזר הדין לבקש מכל שופט של בית המשפט את הפעלת המאסר על תנאי, וגם על בקשה זו תחול פסקה קטנה (א) דלעיל.

תיקון מס' 63

(6) מי שהוטל עליו עונש מאסר בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש מאסר על תנאי ישא את שתי תקופות הכליאה בזו אחר זו, זולת אם הורה בית-המשפט הצבאי מטעמים שיירשמו, ששתי התקופות, כולן או מקצתן, יהיו חופפות;

(7) צו שניתן על פסקאות (4) עד (6), דינו לכל דבר כדין גזר-דין של בית-משפט צבאי.

(8) תקופת התנאי לא תעלה על חמש שנים.

תיקון מס' 44
**התחייבות
נאשם להימנע
מעבירה**

48. (א) בית-משפט צבאי שהרשיע אדם רשאי, נוסף על העונש שהטיל או במקומו, לצוות שהנידון ייתן התחייבות להימנע מעבירה תוך תקופה שיקבע בית המשפט ושלא תעלה על שלוש שנים; התחייבות תהיה בערבים או בלי ערבים ובסכום שלא יעלה של סכום הקנס שמותר להטיל בשל העבירה שבה הורשע הנידון, הכל כפי שיצווה בית-המשפט.

(ב) ציווה בית-המשפט הצבאי על אדם לפי סעיף קטן (א) ליתן התחייבות להימנע מעבירה, רשאי בית-המשפט הצבאי לכפותו לציית לצו וליתן את ההתחייבות על-ידי שיטיל עליו מאסר לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

(ג) הורשע אדם בעבירה שהתחייב לפי סעיף קטן (א) להימנע ממנה ולא שילם סכום ההתחייבות, יהא דינו של סכום זה, לעניין גבייתו מן המורשע ולעניין מאסר במקום תשלום, כאילו היה קנס שהוטל על-ידי בית-משפט שציווה על מתן ההתחייבות. הייתה ההתחייבות בערבים, ייגבה מן הערבים כל סכום שלא שילם המורשע, כאילו היה קנס שלא שולם במועדו.

49. (א) בית משפט צבאי שהרשיע אדם, רשאי לחייבו, בנוסף על עונש, לשלם למי שניזוק עקב העבירה את ערך הנזק, כולו או חלקו, בתורת פיצוי על הנזק או הסבל שנגרם לו.

(ב) לא יחייב בית משפט צבאי בפיצויים כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שנתן אפשרות לניזוק ולנאשם להביא ראיות שהיה בהם כדי להצביע על שיעור הנזק.

(ג) קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום ביצוע עבירה או מיום מתן ההחלטה על הפיצויים, הכל לפי הגדול יותר.

(ד) דין פיצויים שלא שולמו כדין קנס שלא שולם במועדו.

חייב בפיצויים
תיקון מס' 55
מס' 58

50. (בוטל)

בתי משפט צבאיים של דן יחיד
תיקון מס' 3
מס' 7
מס' 10
מס' 16
מס' 32
מס' 33
מס' 40
מס' 41
מס' 46
מס' 54
מס' 58

סימן ו' - משפט חוזר

50א. (א) נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים רשאי להורות על עריכת משפט חוזר בעניין שניתן בו פסק דין חלוט, אם ראה אחד מאלה:

משפט חוזר
תיקון מס' 54
מס' 58

(1) בית משפט צבאי או כל ערכאה שיפוטית בת סמך בישראל פסקו כי ראיה מהראיות שהובאו באותו עניין יסודה היה בשקר או בזיוף, ויש יסוד להניח כי אילולא ראיה זאת היה בכך כדי לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(2) נתגלו עובדות חדשות או ראיות חדשות העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאת המשפט לטובת הנידון, ובשעת בירור משפטו לא יכולות היו להיות בידי הנידון או להיות ידועות לו;

(3) אדם אחר הורשע בינתיים בביצוע אותו מעשה העבירה, ומנסיבות שנתגלו במשפטו של אותו אשם אחר נראה כי מי שהורשע לראשונה בעבירה לא ביצע אותה.

(4) נגזר על הנידון במשפט הראשון עונש מוות ויש יסוד להניח כי פסק הדין בטעות יסודו.

(ב) (1) הרשות לבקש משפט חוזר נתונה לנידון וליועץ המשפטי; מת הנידון – תהיה הרשות האמורה גם לבן - ולכל אחד מצאצאיו, הוריו, אחיו או אחיותיו.

(2) בקשה למשפט חוזר תוגש בכתב לנשיא בית המשפט הצבאי לערעורים תוך 90 יום מן היום אשר בו נודע למבקש על קיום אחת העילות האמורות בסעיף קטן (א), ויפורטו בה נימוקיה.

(3) היה נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים סבור, כי איחור בהגשת הבקשה נגרם שלא באשמתו או ברשלנותו של מבקש, רשאי הוא להיזקק לבקשה אף אם הוגשה לאחר תום המועד האמור בפסקה (2).

תיקון מס' 58
מס' 91

(ג) (1) לשם החלטה בבקשה למשפט חוזר רשאי נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים לפנות לפרקליט הצבאי הראשי לקבלת חוות דעתו בכתב.

(2) לשם חוות דעת כאמור רשאי הפרקליט הצבאי הראשי להורות על עריכת חקירה על ידי המשטרה או בדיקה על ידי ועדה שתמונה לעניין זה על ידי הפרקליט הצבאי הראשי ואשר יושב הראש שלה יהא שופט.

(3) ניתנה חוות דעת של הפרקליט הצבאי הראשי כאמור, יימסר למבקש העתק ממנה.

(ד) (1) החלטת נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים בבקשה תימסר לנידון וליועץ המשפטי בכתב, זולת אם הורה נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים על דרך אחרת.

(2) בהחלטה על משפט חוזר יקבע נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים את בית המשפט הצבאי שיקיים את המשפט החוזר; המשפט יתברר בפני בית משפט צבאי של שלושה.

(3) סירב נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים להורות על משפט חוזר לא תוגש בקשה נוספת או אחרת בשל עילה ששימשה יסוד לבקשה שסירבו לה.

(ה) במשפט חוזר יחולו סדרי הדין הרגילים הנוהגים בפני בית משפט צבאי אולם רשאי בית המשפט לסטות מהם אם החליט על כך מתמת נסיבות העניין ואם נראה לו שמן הצדק לעשות כן.

(ו) (1) בית המשפט הדין במשפט חוזר רשאי מבלי לשמוע עדויות נוספות אלא על סמך הבקשה האמורה בסעיף קטן (ב) וכל חומר אחר שנצטרף אליה לפי סעיף קטן (ג) ועל סמך טענות הצדדים, להוציא פסק דין המקיים את פסק הדין שניתן בראשונה או המבטל אותו, כולו או חלקו ומזכה את הנידון מן העבירות שהורשע בהן, כולן או חלקן.

(2) החליט בית המשפט כי לשם הכרעת הדין יש לו לשמוע שנית עדויות, יבטל את פסק הדין שניתן במשפט הראשון וינהל את המשפט החוזר כאילו דן בו בפעם הראשונה על-פי כתב האישום שהיה בפני בית- המשפט שדן במשפט בראשונה ויוציא בהתאם לכך את פסק דינו, ובלבד שהעונש שיטיל על הנידון לא יהיה חמור מן העונש שהוטל עליו בפסק הדין שניתן במשפט הראשון והעונש שבוצע לפי פסק הדין שניתן במשפט הראשון יובא בחשבון העונש החדש.

(3) על אף האמור בפסקה (2), רשאי בית המשפט במשפט חוזר לקבל כראיה עדות שהועדה או אמרה שנתקבלה במשפט הראשון, אם הוכח להנחת דעתו, שאי אפשר להביא את העד שהעיד אותה עדות או שמסר אותה אמרה, או אם הוא סבור, שמחמת הזמן שחלף נשתכחו מן העד פרטים שמסר באמרה כאמור או במשפט הראשון.

(ז) על פסק דין של בית משפט במשפט חוזר יכולו כל ההוראות החלות על פסק דין של בית משפט צבאי של שלושה.

פרק ג' - עבירות

51. (א) הגורם בכוונה למותו של אחר, דינו מוות או עונש אחר, כפי שיורה בית-המשפט. **גרימת מוות בכוונה**
תיקון מס' 51
- (ב) לא יטיל בית משפט עונש מוות על נאשם שגילו, בעת ביצוע העבירה, למטה מגיל 18.
- 51א. (א) הגורם במעשה או במחדל אסורים למותו של אדם, ייאשם בהריגה, ודינו, מאסר עולם. **הריגה**
תיקון מס' 51
- (ב) מחדל אסור הוא מחדל העולה כדי התרשלות פושעת במילוי חובה, בין שיש עמו כוונה לגרום למוות או חבלת גוף ובין שאין עמו כוונה כזאת.
- 51ב. המבצע מעשה חבלה במתקן של צה"ל דינו מאסר עולם או עונש אחר כפי שיורה בית המשפט. **חבלה במתקן צה"ל**
תיקון מס' 51
52. (א) לא ישא אדם כלי-ירייה, תחמושת, פצצה, רימון יד, או חפץ נפיץ או מבעיר ללא תעודת היתר ממפקד צבאי או מטעמו או שלא בהתאם לתנאיה של תעודת היתר. **נשיאת כלי ירייה חומרי נפץ וכו'**
תיקון מס' 39
- (ב) מפקד צבאי רשאי לקבוע, בהודעה שתפורסם מטעמו, תנאים כלליים שיחולו על מי שקיבל תעודת היתר כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) לא יהיה אדם חבר בקבוצה, שחבר אחד או יותר ממנה עברו, בזמן היותם בקבוצה, או עוברים עבירה על סעיף 51 או על סעיף קטן (א).
- (ד) העובר על סעיף זה, דינו מאסר-עולם או עונש אחר כפי שיורה בית המשפט.
53. (א) (1) לא יחזיק אדם ברשותו כלי-ירייה, תחמושת, פצצה, רימון-יד או חפץ נפיץ או מבעיר, כלי או חפץ או דבר המתוכנן או מסוגל לגרום מוות או חבלה חמורה, אלא אם כן הוא מחזיק בתעודת-היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו והוא ממלא אחר תנאי רישיונו או תעודת ההיתר שבידו; **עבירות נגד קיום הסדר הציבורי**
תיקון מס' 31
מס' 39
- (2) מפקד צבאי רשאי לקבוע, בהודעה שתפורסם מטעמו, תנאים כלליים שיחולו על מי שקיבל תעודת היתר כאמור בסעיף קטן (1).
- (3) לא ייצר אדם כלי ירייה, תחמושת, פצצה, רימון יד, חפץ נפיץ או מבעיר, ללא תעודת היתר, שהוענקה על ידי מפקד או מטעמו, או שלא בהתאם לתנאיה של אותה תעודת היתר;
- (4) לא יעשה אדם מעשה או מחדל שיש בהם פגיעה, היזק, הפרעה או סכנה לביטחון האזור או לביטחון כוחות צה"ל וחייליו, או לפעולתם, שימושם או ביטחונם של כל אחד מאלה: אנייה, אווירון, נמל, רציף, מזח, מעגן, שדה תעופה, מסילת ברזל, נתיב מים, דרך, דרך עפר, קטר, כלי רכב, כלי משא או כל אמצעי אחר של הובלה ציבורית, או תקשורת ציבורית או כל מפעל, מוסד, או ציוד המשמש או מסוגל לשמש לייצורם, הספקתם, החסנתם, העברתם, מסירתם או הפצתם של מים, דלק, גז או חשמל או כל רכוש של מדינת ישראל או של צה"ל;
- (5) לא יתקרב אדם ולא יימצא בקרבתו של כל רכוש המאוזכר בפסקה (4) או ייכנס אליו, לשם עשיית כל מעשה שנאסר באותה פסקה; או

(6) לא יהיה אדם חבר בקבוצה, שחבר אחד או יותר ממנה עברו, בזמן היותם חברים בקבוצה, או עוברים עבירה על סעיף זה.

(ב) עבר אדם על סעיף זה - דינו מאסר עולם או עונש אחר כפי שיורה בית המשפט.

(ג) (1) מי שנשא או החזיק ברשותו כלי ירייה, תחמושת או כל חפץ אחר כאמור בסעיף 52 (א) או בסעיף 53 (א) (1), בהתאם לתעודת ההיתר ממפקד צבאי או מטעמו ופג תוקפה של תעודת ההיתר או שבוטלה על ידי מי שהוציאה, חייב להביאם מיד לתחנת משטרה קרובה ולהפקידם בה.

(2) הופקדו כלי ירייה, תחמושת או כל חפץ אחר כאמור לעיל, ייעשה בהם ככל שיורה מפקד צבאי.

(3) העובר על סעיף זה, דינו מאסר עשר שנים.

הפקדת כלי ירייה חומרי נפץ וכו'
תיקון מס' 31

זריקת חפצים
תיקון מס' 49

53א. הזורק דבר, לרבות אבן -

(1) באופן הפוגע או עלול לפגוע בתנועה בנתיב תחבורה, דינו- מאסר עשר שנים;

(2) לעבר אדם או רכוש, בכוונה לפגוע באדם או ברכוש דינו- מאסר עשר שנים;

(3) לעבר כלי תחבורה נוסע, בכוונה לפגוע בו או באדם הנוסע בו, דינו- מאסר עשרים שנים.

53ב. אדם אשר משלח אש בכל דבר מתוך כוונה לגרום נזק לרכוש לאחד מאלה:

(1) בנין וכל מבנה, בין שהושלמו ובין שלא הושלמו או כל חלק מהם;

(2) כלי תחבורה, לרבות רכב מנועי, או כל חלק ממנו.

(3) שדה חקלאי וכל מצבור של צמחים לרבות עצים עומדים, שתילים ושיחים;

(4) מאגר של דלק מינראלי או צמחי;

(5) חומר או כל דבר המצויים בבנין או מתחתיו או שעונים עליו, בין שהבנין

הוצת ובין שלא הוצת;

ייאשם בעבירה על צו זה, ודינו - מאסר עשר שנים.

הצתה
תיקון מס' 53

53ג. (א) ההורס רכוש או פוגע בו במזיד ושלא כדין - ייאשם בעבירה על צו זה והוא אם לא נקבע עונש אחר לעבירה מחמת נסיבותיה.

(ב) העובר עבירה כאמור בסעיף קטן (א) ברכושו של עובד ציבור או מי שממלא חובה או תפקיד המוטלים עליו על פי כל דין או תחיקת ביטחון או מי שנותן או שנתן שירות לצה"ל או לרשות מרשויות צה"ל והריסת הרכוש או הפגיעה בו קשורה בהיותו רכוש של עובד ציבור או ממלא חובה או נותן שירות כאמור, דינו - מאסר עשר שנים.

היזק בזדון לרכוש
תיקון מס' 63

54. לא יבוא אדם במגע, בכתב, בעל-פה, או בכל דרך אחרת עם אדם שיש יסוד סביר להניח כי הוא פועל למען האויב, בין בשירות האויב ובין באופן אחר.

איסור מגע עם אויב
תיקון מס' 7

54א. (א) מי שמסר ידיעה והתכוון לפגוע בביטחון האזור, דינו - מאסר חמש עשרה שנה.

ריגול
תיקון מס' 7

(ב) מי שהשיג, הכין, רשם או החזיק ידיעה והתכוון לפגוע בביטחון האזור, דינו - מאסר עשר שנים.

54. (א) מי שמסר ידיעה סודית מבלי להיות מוסמך לכך, דינו - מאסר חמש עשרה שנה.

(ב) מי שמסר ידיעה סודית מבלי להיות מוסמך לכך, והתכוון לפגוע בביטחון האזור, דינו - מאסר עולם.

(ג) מי שהשיג, אסף, הכין, רשם או החזיק ידיעה סודית מבלי להיות מוסמך לכך, דינו מאסר שבע שנים. התכוון לפגוע בביטחון האזור, דינו - מאסר חמש עשרה שנה.

(ד) בסעיף זה "ידיעה סודית" - ידיעה אשר תכנה, צורתה או סדרי אחזקתה מעידים עליה כי בטחון האזור, מחייב לשמרה בסוד.

(ה) תהא זו הגנה טובה לאדם הנאשם בעבירה על פי סעיף קטן (3) שלא עשה דבר שלא כדין להשיג ידיעה באשר היא ידיעה סודית, ושהשיגה, אספה, הכינה, רשמה או החזיקה בתום לב ולמטרה סבירה.

55. (א) לא ישתמש אדם בתחפושת בנסיבות שבהן עלול השימוש בתחפושת לפגוע בשלום הציבור, או בביטחון כוחות צה"ל או בהגנתו של האזור או בקיום הסדר הציבורי.

התחפשות

(ב) העובר על סעיף זה - דינו מאסר שלא יעלה על חמש שנים.

56. מי שאינו עובד ציבור והתחזה כעובד ציבור - ייאשם בעבירה על צו זה.

התחזות

57. לא יעזור אדם ולא ייתן מקלט לכל אדם שעבר עבירה על תחיקת הביטחון או העוסק או שהיה עוסק בכל פעולה שמטרתה לפגוע בשלום הציבור, שלום כוחות צה"ל וחייליו וקיום הסדר הציבורי או שיש יסוד סביר לחשוד כי עשה כן, בין על ידי מתן ידיעות, מחסה, מזון, משקה, כסף, בגדים, נשק, תחמושת, אספקה, מספוא, אמצעי תובלה, נפט או דלק מסוג כלשהוא ובין בדרך אחרת.

מתן מקלט

58. (א) אדם שהעיד ביודעין עדות שקר בכל הליכים בפני בית משפט צבאי או התנהג התנהגות שאינה הולמת בפני כל בית משפט כזה, דינו מאסר חמש שנים.

עדות שקר
ועדויות
סותרות

(ב) אדם שהעיד ביודעין עדות שקר בפני אדם כלשהוא המוסמך לפי כל דין או תחיקת בטחון לגבות עדות, דינו מאסר שנתיים.

(ג) אדם שבעדותו בפני בית משפט צבאי סתר בפרט חשוב עדות קודמת שהעיד לפני בית משפט צבאי אחר או לפני כל בית משפט אחר או לפני אדם כלשהו המוסמך לפי כל דין או תחיקת בטחון לגבות עדות והוכח לבית המשפט כי הייתה בזה כוונה להונות את מי שלפניו ניתנה עדות מן העדויות כאמור, דינו מאסר שנתיים, ואין נפקא מינה את מי ממקבלי העדויות התכוון הנאשם להונות. עדות לעניין סעיף זה, בין שניתנה בשבועה או בהן צדק ובין שניתנה בלעדיהם.

59. אדם שידע או שהיה לו יסוד סביר לחשוד כי אדם אחר עובר או מתכוון לעבור עבירה על דין או תחיקת בטחון שעונשה עולה על שלוש שנות מאסר ולא מסר הודעה על כך מיד למפקד צבאי או לתחנת המשטרה הקרובה או לכל קצין צה"ל או לא פעל באופן סביר אחר כדי למנוע את עשייתה, או המשכתה או השלמתה - ייאשם בעבירה על צו זה.

אי מניעת
עבירה

60. (א) אדם המחזיק ברישיון יציגו לפי דרישתו של חייל.

רישיונות
ומסמכים

(ב) לא יפר אדם כל תנאי שנקבע ברישיון.

שהוצאו על פי
תחיקת בטחון

(ג) לא ישנה אדם ולא יניח לאחר לשנות כל מסמך שהוצא על פי תחיקת בטחון.

(ד) לא ישתמש אדם ולא יניח לאחר להשתמש במסמך כאמור אשר הוכנסו בו שינויים בניגוד לאמור בסעיף קטן (ג).

(ה) לא ישאיל אדם מסמך שהוצא על פי תחיקת בטחון.

(ו) לא יחזיק אדם ברשותו או בשליטתו כל מסמך הדומה למסמך שהוצא על פי תחיקת בטחון, אם יש בו כדי להטעות.

(ז) לא יחזיק אדם ברשותו או בשליטתו מסמך שהוצא על פי תחיקת בטחון, שאינו ערוך על שמו, מתוך כוונה להטעות.

(ח) לעניין סעיפים קטינים (ב) עד (ז) – מעשה שנעשה מחוץ לאזור יראו אותו כאילו נעשה באזור.

תיקון מס' 2
מס' 7
מס' 11

61. אדם אשר בכוונה להתחמק מחובת תשלום סכום כסף לרשות מרשויות צה"ל, שהוטלה על פי דין או תחיקת בטחון עשה אחד המעשים המנויים להלן, דינו מאסר חמש שנים ואלו הם:

התחמקות מחובת תשלום

(1) השמיט מתוך מסמך שהיה חייב להגיש על פי דין או תחיקת בטחון כל סכום שיש להכליל במסמך;

תיקון מס' 34
מס' 41

(2) מסר במסמך שהיה חייב להגיש על פי דין או תחיקת בטחון אמרה או תרשומת כוזבת;

(3) השיב תשובה כוזבת, בעל פה או בכתב על שאלה שנשאל או על דרישת ידיעות שנערכה אליו על פי דין או תחיקת בטחון;

(4) הכין או קיים, או הרשה להכין או לקיים, פנקסי חשבונות כוזבים או רשימות אחרות כוזבות, או שזייף או הרשה לזייף פנקסי חשבונות או רשימות;

(5) השתמש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, או הרשה להשתמש בהן.

62. אדם אשר -

התערבות בעניני צה"ל

(1) עושה כל מעשה אשר יש טעם סביר להאמין שיש בו כדי למנוע מכוחות צה"ל או מבני האדם העוסקים בביצוע שירותים חיוניים לבצע את תפקידיהם; או

(2) עושה ביודעין מעשה המכוון להפוך חייל, או אדם העוסק בשירותים חיוניים, לבלתי מוכשר לבצע ביעילות את תפקידו - ייאשם בעבירה על צו זה.

63. (א) כל אדם אשר ללא סמכות כדין -

ידיעות בעלות ערך צבאי

(1) משיג; או

(2) רושם; או

(3) מוסר לכל אדם אחר או מפרסם; או

(4) מחזיק בכל תעודה או רישום המכילים ידיעות המתיימרות להתייחס לנושאים הבאים: מספרים, תיאורים, חימושים, אספקתם, מיקומם, תנועתם, או מצבם של כוחות צה"ל, רכבו מטוסיו, וכלי השייט שלו או פעולותיהם המבוצעות או מתוכננות לעתיד, או שבוייהם או ציוד מלחמה אשר להם, או כל אמצעי הגנה או ביצורים של כל מקום, או כל ידיעות אחרות בעלות ערך צבאי או המתיימרות להיות בעלות ערך כזה -

ייאשם בעבירה על צו זה ודינו יהיה מאסר חמש עשרה שנה.

(ב) בלי לפגוע בכללותה של פסקה (3) של סעיף קטן (א) דלעיל ייראה אדם, הנותן או השולח אות כלשהו או הודעה בכל אמצעי שהוא, או בא בקשרים עם כל אדם אחר באופן או בנסיבות או באמצעים שבהם הוא עשוי להעביר ידיעות - כאילו מסר בפועל ידיעות כאמור בסעיף 63 (א) לאדם אחר.

הפרעה

64. אדם המפריע לחייל במילוי תפקיד או לכל אדם המשתמש בכל סמכות או המבצע כל תפקיד שהוענק לו או הוטל עליו בתחיקת בטחון, או הממלא תפקיד הקשור בשלדו של הציבור, בטחון כוחות צה"ל, הגנת האזור, קיומו של הסדר הציבורי או קיומם של ההספקה או השירותים לכלל - ייאשם בעבירה על צו זה.

65. אדם -

פגיעה, עלבונות ואיומים

(1) המתנהג באופן מעליב כלפי רשות מרשויות צה"ל באזור או סמל מסמליה;
או

(2) המאיים על אחר או מעליבו באופן העלול לפגוע בשלום הציבור או בסדר הציבורי - ייאשם בעבירה על צו זה.

66. (א) אדם התוקף חייל או משתמש כלפיו באלימות או שאיים על חייל או העליבו או עשה מעשה אחר הפוגע בכבודו או במעמדו כחייל - דינו מאסר עשר שנים.

פגיעה בחייל תיקון מס' 5 מס' 6 מס' 63

(ב) "חייל" לעניין סעיף זה לרבות מי שהוענקו לו סמכויות של חייל בהתאם לתחיקת הביטחון.

66א. (א) הסוחר, מייצר או מייבא סכין, שלא נועדה לשמש במקצוע, במלאכה, בעסק לצרכי בית או למטרה כשרה אחרת, דינו - מאסר שבע שנים.

סכינים תיקון מס' 69

(1) המחזיק סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו ולא הוכיח כי החזיקה למטרה כשרה, דינו - מאסר חמש שנים.

(2) לעניין סעיף קטן זה, חזקה היא כי החזקת אולר הנה למטרה כשרה.

(ג) לעניין סעיף זה -

"סכין" - כלי בעל להב או כלי אחר שמסוגל לדקור או לחתוך;
"אולר" - סכין מתקפלת שאורך להבה אינו עולה על עשרה סנטימטרים ושלא ניתן להפכה, בעזרת קפיץ או באמצעי אחר, לסכין שלהבה קבוע.

67. (א) לעניין צו זה - "תקיפה" - הכאת אדם, נגיעה בו, דחיפתו או הפעלת כוח על גופו בדרך אחרת, במישרין או בעקיפין, בלא הסכמתו או בהסכמתו שהושגה בתרמית.

תקיפה תיקון מס' 63

(1) התוקף את חברו שלא כדין, דינו - מאסר חמש שנים, והוא אם לא נקבע בצו זה עונש אחר לעבירה זו מחמת נסיבותיה; גרם התוקף לחברו חבלה של ממש - דינו מאסר שבע שנים;

(2) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (1) כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם, דינו של כל אחד מהם - מאסר עשר שנים.

(ג) התוקף עובד ציבור או מי שממלא חובה או תפקיד המוטלים עליו על פי כל דין או תחיקת בטחון או מי שנותן או שנתן שירות לצה"ל או לרשות מרשויות צה"ל והתקיפה קשורה בהיותו של הנתקף עובד ציבור או ממלא חובה או תפקיד או נותן שירות כאמור, דינו - מאסר עשר שנים.

67א. (א) הכופה אדם בכוח או איומים או מפתהו באמצעי תרמית ללכת מן המקום שהוא נמצא בו, הרי זו חטיפה, ודינו - מאסר עשר שנים.

חטיפה
תיקון מס' 66

(ב) המוציא אדם אל מחוץ לאזור בלי הסכמתו שלו עצמו או של המורשה להסכים בשבילו, דינו מאסר עשרים שנים.

(ג) החוטף אדם בכוונה שייכלא שלא כדין, דינו - מאסר עשרים שנים.

(ד) החוטף אדם בידיעה שהנחטף יהיה צפוי לסכנת חיים, או חוטף אדם כדי לסחוט או לאיים, דינו - מאסר עשרים שנים.

(ה) (1) המוציא במעשה פיתוי, קטין שלא מלאו לו שש-עשרה שנים או אדם שאינו שפוי בדעתו, ממשמתו של אפוטרופוס בלי הסכמת האפוטרופוס, דינו - מאסר עשרים שנים.

(2) העושה כאמור בסעיף קטן (ה) (1) בידיעה שהנחטף יהיה צפוי לסכנת חיים, דינו - מאסר עולם.

(ו) החוטף אדם כדי שיהיה נתון לחבלה חמורה, והחוטף אדם בידיעה שהנחטף יהיה צפוי לחבלה חמורה, דינם - מאסר עשרים שנים.

(ז) המסתיר או כולא אדם באיסור בידיעה שהוא נחטף, דינו כאילו חטף את האדם באותה כוונה, ידיעה או מטרה שהיו לו בהסתרת האדם או בכליאתו.

67ב. העוצר או כולא אדם שלא כדין, דינו מאסר שלוש שנים; עצר אותו כשהוא מתחזה כבעל מעמד רשמי או מתיימר שיש לו סמכות לעצרו או לכלאו, דינו - מאסר חמש שנים.

כליאת שווא
תיקון מס' 66

68. העושה מעשה הפוגע או העלול לפגוע בשלום הציבור או בסדר בציבורי - ייאשם בעבירה על צו זה.

פעילות נגד הסדר הציבורי

69. (א) בסעיף זה "ציוד צבאי", משמעו כלי נשק, תחמושת, חומרי נפץ, מלבושים, תגים, מדים, ציוד אישי של חיילים או כל פריטי ציוד שסופקו לשימוש צה"ל או שהם רכוש צה"ל או שהוענקו כדין לצה"ל או שהם מצויים באספקתו של צה"ל או שהובאו לאזור לשימוש.

עבירות בקשר לציוד צבאי

(ב) לא יחזיק אדם ציוד צבאי ללא היתר או הצדק סביר שעול הוכחתם עליו.

(ג) לא יקנה אדם, לא יחליף, לא יעבד ברשותו ולא יקבל ציוד צבאי מחייל או מטעמו של חייל או בשמו ולא יבקש, יניע או יסייע בידי חייל למכור או להעביר מרשותו בכל דרך שהיא ציוד צבאי.

(ד) לא יוציא אדם מרשות הצבא בידועין ושלא כדין ציוד צבאי.

(ה) העובר על סעיף זה - דינו מאסר עשר שנים.

70. (א) מי שנכנס למקום מוגבל, ניסה לחדור לתוכו, שהה בו, ניסה להתחקות על מבנהו או על הנעשה בו, או ללא הסבר סביר שוטט בקרבתו מבלי להיות מוסמך לכך, וכן מי שניסה להפריע או להטעות זקיף או שומר המופקד על מקום מוגבל, דינו - מאסר עשר שנים.

כניסה למקום מוגבל
תיקון מס' 20
מס' 36
מס' 37

(ב) בסעיף זה, "מקום מוגבל" - מקום המוחזק על ידי צה"ל או המשמש למטרה ביטחונית או לשירות חיוני.

הכנסת בעל חיים לאזורים מסוימים
תיקון מס' 36
מס' 37
מס' 82

70א. (א) לא יחזיק אדם, לא ירעה, לא יוליך בעל חיים בשטח סגור, לא יכניסו לתוכו, ולא ירשה לאדם אחר לעשות כאמור אלא בהיתר ממפקד צבאי ובלבד שלא יורשע בעליו של בעל חיים על פי סעיף זה בגין מעשהו של אדם אחר אם הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי שאותו אדם לא ינהג כאמור.

(ב) רשאי כל חייל או רשות מוסמכת שנתמנתה לכך לתפוס בעל חיים שיש לו טעם לחשוב שנעברה לגביו עבירה על סעיף זה על מנת להעבירו למקום שיקבע מפקד צבאי.

(ג) בעל חיים שנתפס לפי סעיף זה - יעשה בו בהתאם להוראות שיפרסם מפקד כוחות צה"ל באזור.

(ד) בסעיף זה - "שטח סגור" - שטח סגור כמשמעותו בסעיף 90 לצו זה וכן כל שטח אחר שייסגר על ידי מפקד צבאי לצורך סעיף זה.

(ה) בעליו של בעל חיים שנתפס לפי סעיף זה, או מי שהחזיק בבעל החיים בעת תפיסתו, יהיה חייב בתשלום הוצאות תפיסת ואחזקת בעל החיים, בהתאם להוראות מפקד כוחות צה"ל באזור.

71. אדם הבורח ממשמורת שבה הוא נתון כדין - ייאשם בעבירה על צו זה.

בריחה ממשמורת

72. אדם -

איום

(1) המאיים על אחר לגרום חבלה בגופו, או נזק לשמו הטוב או לרכושו או לגופו או לשמו הטוב של אדם שאותו אחר אחראי לרכושו או לכבודו - בכוונה להניע אותו אחר לעשות כל מעשה שאינו מחויב לעשותו לפי החוק, או להימנע מעשות כל מעשה שהוא זכאי לעשות לפי החוק;

(2) המאיים באופן דומה ומתוך כוונה דומה על בני אדם בדרך כלל או על בני אדם מכל סוג או מין - ייאשם בעבירה על צו זה.

73. אדם שאינו מציית להוראה שניתנה על ידי רשות מרשויות צה"ל או מטעמה להמציא או להראות ידיעות או חפצים שברשותו לרשות או לאדם המצויים בהוראה - ייאשם בעבירה על צו זה.

סמכות להשיג ידיעות
תיקון מס' 34

73א. (א) אדם שאינו מציית להוראה שניתנה לו על ידי רשות מרשויות צה"ל או מטעמה להתייצב במקום ובמועד שנקבעו בהוראה - ייאשם בעבירה על צו זה.

חובת ההתייצבות
תיקון מס' 34
מס' 67

(ב) (1) אדם שאינו מציית לצו זימון מיוחד שנמסר לו - דינו מאסר שבע שנים. לענין סעיף זה "צו זימון מיוחד" - צו חתום בידי קצין צה"ל המורה למי שהצו מופנה אליו להתייצב לחקירה במקום ובזמן שנקבעו בצו.

(2) רואים זימון מיוחד כנמסר לאדם באחת מאלה:

(א) במסירה לידו;

(ב) במסירה לבן משפחה הגר עימו ונראה שמלאו לו שמונה עשרה שנים וכן בפרסום הודעה על כך במשרדי המנהל האזרחי שבנפת מענו הרשום, ויראו את המסירה כאילו נעשתה לאחר שלושים יום ממועד השלמת פעולות אלו - זולת אם הוכיח שהצו לא הגיע לידיעתו.

74. אדם המוסר הצהרה כוזבת לרשות מרשויות צה"ל או מציג בפניה מצג שווא או משתמש בפניה בכל מסמך המכיל פרט שהוא כוזב - ייאשם בעבירה על צו זה.

ידיעות כוזבות
תיקון מס' 34

- (1) "טובת הנאה" - כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת;
- (2) "קבלה" - לרבות קבלה בשביל אחר או על ידי אחר, במישרין או בעקיפין.
- (ב) עובד ציבור הלוקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו - מאסר שבע שנים או קנס עשרת אלפים לירות או שני העונשים כאחד.
- (ג) הנותן שוחד - דינו כדין מקבל שוחד. המציע או מבטיח שוחד אף שנדחה, כמוהו כנותן שוחד.
- (ד) המקבל טובת הנאה על מנת לתת שוחד לעובד ציבור - ייאשם בעבירה על צו זה, בין שניתנה טובת הנאה בשל תיווכו, לו או לאחר, ובין שלא ניתנה, בין שהתכוון לתת שוחד ובין אם לאו.
- (ה) המקבל טובת הנאה על מנת שיניע, בעצמו או על ידי אחר, במישרין או בעקיפין, עובד ציבור למעשה, למחדל להשהייה, להחשה, להאטה, להעדפה או להפלייה לרעה - ייאשם בעבירה על צו זה.
- (ו) הנותן טובת הנאה למקבל שנתקיים בו האמור בסעיף קטן (ד) או (ה) - דינו כדין נותן שוחד.
- (ז) אין נפקא מינה בשוחד -

(1) באיזו צורה ניתנה טובת ההנאה;

(2) אם היה בעד מעשה, מחדל, השהייה, החשה, האטה, העדפה, או הפלייה לרעה;

(3) אם היה בעד פעולה מסוימת או כדי להטות למשוא פנים בדרך כלל;

(4) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;

(5) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר; אם ניתן לידי הלוקח או בשביל הלוקח לידי אדם אחר; אם בתחילה או בדיעבד; ואם הנהנה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר;

(6) אם תפקידו של הלוקח היה של שררה או של שירות; אם היה קבוע או זמני ואם כללי או לעניין מסוים; אם מילויו היה בשכר או בלי שכר, אם בהתנדבות, או תוך קיום חובה.

(ח) במשפט על עבירה לפי סעיף זה רשאי בית המשפט הצבאי להרשיע על יסוד עדות אחת, גם אם זו עדות של שותף לעבירה.

76. (א) הגורם ברשלנות נזק לרכוש בטחוני - ייאשם בעבירה על צו זה.

נזק לרכוש בטחוני

(ב) לעניין סעיף זה "רכוש בטחוני" - רכוש הנמצא בבעלותו או בשימוש של כל אחד מאלה שפורטו בסעיף 2 לצו בדבר בתי-משפט מקומיים (מעמד רשויות צה"ל) (יהודה והשומרון) (מסי 164), תשכ"ח - 1967.

77. הגורם ברשלנות נזק לגופו של חייל, עובד בשירות או בשליחות צה"ל או רשות מרשויותיו או עובד הרשויות שנתמנו או הוסמכו לפעול באזור על - ידי מפקד האזור או מפקד צבאי - ייאשם בעבירה על צו זה.

גרימת נזק ברשלנות

פרק ד' - מעצרים, חיפושים, תפיסות והחרמות

78. (א) חייל רשאי לעצור, ללא פקודת מעצר, כל אדם העובר על הוראות צו זה או שיש מקום לחשוד בו שעבר עבירה על צו זה.

(ב) מי שנעצר על פי סעיף קטן (א) יועבר בהקדם האפשרי לתחנת משטרה או למקום מעצר שנקבע לפי צו זה.

(ג) (1) מי שנעצר על פי סעיף קטן (א), יש לקבל עליו פקודת מעצר תוך זמן סביר; לא ניתנה פקודת מעצר תוך 96 שעות מעת מעצרו - ישוחרר;

(2) מפקד כוחות צה"ל באזור רשאי להסמיך כל אדם להורות על שחרורו של מי שנעצר לפי סעיף קטן (א), ובלבד שלא הוצאה נגד אותו עצור פקודת מעצר בהתאם לסעיפים קטנים (ד) - (ז).

(ד) (1) קצין משטרה, אשר יש לו יסוד סביר להניח, כי אדם עבר על הוראות צו זה או נוכח לדעת שחומר החקירה שנאסף נגד מי שנעצר כאמור בסעיף קטן (א) מחייב להמשיך ולהחזיקו במעצר, מוסמך לתת פקודת מעצר בכתב לתקופה שלא תעלה על שמונה ימים מעת מעצרו.

(2) ניתנה פקודת מעצר כאמור לתקופה קצרה משמונה ימים מעת מעצרו, רשאי קצין משטרה להאריכה בכתב מזמן לזמן, ובלבד שכל תקופות המעצר גם יחד לא יעלו על שמונה ימים מעת מעצרו.

(3) (בוטל)

(ה) קצין משטרה מוסמך להורות על שחרורו של מי שנעצר לפי סעיפים קטנים (א) או (ד), בתנאים או ללא כל תנאי.

(1ה) (1) לעניין סעיף זה -

"עצור" - מי שנעצר באזור במהלך פעילות מבצעית ללחימה בטרור, ונסיבות מעצרו מקימות לגביו חשש שהוא מסכן או עלול לסכן את ביטחון האזור, ביטחון כוחות צה"ל או ביטחון הציבור.

"קצין" - קצין צה"ל בדרגת סרן לפחות או קצין משטרה בדרגת פקד לפחות.

(2) קצין מוסמך להורות בכתב על החזקתו של עצור במעצר, לתקופה שלא תעלה על 8 ימים מיום הבאתו למתקן כליאה, כהגדרתו בצו בדבר הפעלת מתקן כליאה (אזור הגדה המערבית) (מס' 29), התשכ"ז - 1967 (להלן תקופת המעצר).

(3) קצין מוסמך להורות על שחרורו של עצור לפני תום תקופת המעצר, אם מצא שאין עוד צורך במעצרו.

(4) על אף האמור בסעיפים 78 ו-78ג, לא ייפגש עצור עם עורך דין במשך יומיים מיום מעצרו.

(5) מניעת מפגש של עצור עם עורך דין בתום יומיים מיום מעצרו תיעשה לפי סעיף 78ג(ג).

(ו) (1) שופט מוסמך לתת פקודת מעצר ולחזור ולהאריך את משך ההחזקה במעצר, ובלבד שפקודת מעצר או הארכת מעצר לא תהיה לתקופה העולה על שלושים ימים בכל פעם, וכן שכל תקופות המעצר לפי פיסקה זו לא יעלו על תשעים ימים.

מעצרים

תיקון מס' 68
מס' 79

תיקון מס' 70
מס' 79

תיקון מס' 70
מס' 74

תיקון מס' 87

תיקון מס' 91

- (2) שופט של בית המשפט הצבאי לערעורים רשאי, לבקשת היועץ המשפטי של האזור, לצוות על הארכת מעצרו של מי שנעצר לפי פסקה (1) או על מעצרו מחדש, לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.
- תיקון מס' 91
- ניתנה פקודת מעצר כאמור לתקופה קצרה משלושה חודשים, רשאי שופט של בית המשפט הצבאי לערעורים להאריך את מעצרו של מי שנעצר לפי פסקה (1) או על מעצרו מחדש, לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.
- (3) שופט מוסמך להאריך את מעצרו של מי שנעצר לפי סעיף-קטן (ה1) לתקופה שלא תעלה על 5 ימים, אם הצהיר תובע צבאי כי קיימת כוונה להביא את עניינו של העצור בפני מפקד צבאי כדי שישקול הוצאת צו מעצר מנהלי בעניינו, ושוכנע השופט כי נסיבות העניין מצדיקות את הארכת מעצרו של העצור לתקופה זו.
- 87 תיקון מס' 91
- בסעיף-קטן זה –
- "מפקד צבאי" – כהגדרתו בצו בדבר מעצרים מנהליים (הוראת שעה)(יהודה והשומרון)(מס' 1226), התשמ"ח – 1988.
- (4) במניין ימי המעצר של מי שנעצר לפי סעיף-קטן (3) לא יובאו בחשבון יום הדיון בהארכת המעצר, ימי שבת ומועדים.
- (ז) (1) הוגש כתב אישום יהיה שופט מוסמך להורות על מעצרו של הנאשם עד לסיום משפטו. ניתן פסק דין על ידי בית משפט צבאי ותובע צבאי הודיע על כוונת התביעה להגיש עליו ערעור, רשאי בית המשפט לשחרר את הנאשם בערובה מטעמים שיירשמו, או להורות על מעצרו לתקופה שלא תעלה על 72 שעות לשם הגשת הערעור.
- 58 תיקון מס' 77
מס' 81
מס' 91
- (2) הגיש תובע צבאי ערעור על פסק הדין, נתונה סמכות המעצר לשופט של בית המשפט הצבאי לערעורים.
- (ח) פקודת מעצר לפי סעיפים קטנים (ד) עד (ז) תבוצע על ידי חייל.
- (ט) (1) שופט מוסמך להורות על שחרורו של מי שנעצר לפי סעיפים קטנים (א) או (ד) בתנאים או ללא כל תנאי, וכן להורות על שינוי התנאים שנקבעו לשחרורו על ידי קצין משטרה;
- 49 תיקון מס' 74
מס' 91
- (2) מי שנעצר לפי סעיפים קטנים (א) או (ד) וטרם ניתנה נגדו פקודת מעצר של שופט רשאי לפנות לשופט בבקשה כי יורה על שחרורו או כי יורה על שינוי התנאים שנקבעו לשחרורו על ידי קצין משטרה;
- (י) (1) לא ישוחרר אדם העצור על פי פקודת מעצר של שופט אלא לפי צו של שופט;
- 24 תיקון מס' 91
- (2) על אף האמור בפסקה (1), קצין משטרה, שדרגתו אינה למטה מדרגת רב פקד, מוסמך להורות על שחרורו של אדם העצור על פי פקודת מעצר של שופט לפני תום תקופת המעצר שנקבעה על ידי השופט, אלא אם כן קבע השופט, כי העצור יובא לפניו, או שהעצור ביקש זאת, או אם העצור נעצר על פי צו של שופט עד לסיום משפטו.
- (יא)(1) עצור, מי ששוחרר ממעצר בתנאים, קצין משטרה ותובע צבאי רשאים לפנות בכתב לשופט בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שנתן בעניין הנוגע למעצר או לשחרור, לרבות בהחלטה לפי סעיף קטן זה, אם נתגלו עובדות חדשות או נשתנו נסיבות, לרבות חלוף הזמן מיום מעצרו, והדבר עשוי לשנות את החלטתו הקודמת של שופט.
- 58 תיקון מס' 64
מס' 86
מס' 91
- בכל מקרה רשאי העצור להגיש בקשה לעיון חוזר בתום שנה מיום מעצרו ובחלוף כל שישה חודשים נוספים. ובלבד שאם הוחל בשמיעת ערעור על פסק דין שניתן על ידי בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה ידון בבקשה שופט של בית המשפט הצבאי לערעורים.

- (א)(2) נאשם, שלאחר הגשת כתב אישום נגדו, היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום, תקופה המצטרפת לכדי שנתיים, ומשפטו בערכאה הראשונה לא נגמר בהכרעת דין, יובא עניינו בפני שופט של בית המשפט הצבאי לערעורים.
- השופט ידון בעניינו של הנאשם ויורה על שחרורו, בתנאים או ללא כל תנאי, אלא אם סבר השופט, כי בנסיבות העניין, לרבות חומרת העבירה המיוחסת לנאשם, מסוכנותו, החשש להימלטותו מן הדין והגורמים להתמשכות ההליכים, אינן מצדיקות את שחרורו.
- תיקון מס' 86
מס' 91
- (ב) החליט השופט שנסייבות העניין אינן מצדיקות את שחרורו של הנאשם, יהיה רשאי השופט, להורות על המשך החזקתו של הנאשם במעצר לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים, ולחזור ולהורות כך מעת לעת.
- תיקון מס' 91
- (יב) עצור, מי ששחרר ממעצר בתנאים, קצין משטרה ותובע צבאי, רשאים לערוך על החלטה של שופט של ערכאה ראשונה, בעניין הנוגע למעצר או לשחרור או לבקשה לעיון חוזר, בפני שופט של בית משפט הצבאי לערעורים.
- תיקון מס' 75
מס' 91
- (יג) (בוטל)
- תיקון מס' 90
- (יד) בקשה לשחרור שאינה מוגשת אגב דיון במתן צו מעצר, בקשה לעיון חוזר וערר יוגשו בכתב בצרוף העתקים של ההחלטה בעניין המעצר ופרוטוקול הדיון בה, ויכילו תמצית נימוקיהן; קדמו להן בקשות שחרור או בקשות לעיון חוזר, או עררים אחרים - יצורפו אליהם העתקים של אותם בקשות ועררים ושל פרוטוקול הדיון בהן; אולם שופט רשאי, מטעמים שייראו בעיניו, להיזקק לבקשה גם אם לא צורפו העתקים כאמור.
- תיקון מס' 91
- (טו) סדרי הדיון בערר, לרבות עניין נוכחות בעלי הדין, יהיו כפי שיוורה השופט.
- תיקון מס' 91
- (טז) בעיון חוזר ובערר רשאי שופט לקיים ההחלטה שעליה עוררים, לשנותה או לבטלה ולתת אחרת במקומה.
- תיקון מס' 91
- (יז) החליט שופט על שחרור עצור והודיע מי שביקש את המעצר, במעמד מתן החלטה, על רצונו לערוך עליה, רשאי השופט לצוות על השהיית ביצוע השחרור לתקופה שלא תעלה על 72 שעות; לעניין זה לא יבואו שבתות ומועדים במניין השעות.
- תיקון מס' 91
- (יח) הגיש תובע צבאי ערר על מעצר נתונה סמכות המעצר לשופט של בית המשפט לערעורים.
- תיקון מס' 70
מס' 79
- (יט) בסעיף זה קצין משטרה - קצין שחל עליו הצו בדבר כוחות משטרה הפועלים בשיתוף עם צה"ל (יהודה והשומרון) (מס' 52), התשכ"ז - 1967.
- מסירת הודעות עם מעצר**
תיקון מס' 53
- א.78. (א) לעניין פרק זה "מתקן כליאה" - כהגדרתו בצו בדבר הפעלת מתקן כליאה (אזור הגדה המערבית) (מס' 29), התשכ"ז - 1967.
- (ב) נעצר אדם, תימסר ללא שיהוי ידיעה על מעצרו ומקום הימצאו לאדם הקרוב אליו, זולת אם ביקש העצור שלא להודיע כאמור.
- (1א) למרות האמור בסעיף קטן (ב), אם העציר הינו קטין, תימסר ללא שיהוי ידיעה על מעצרו ומקום הימצאו לאחד מהוריו, ואם לא ניתן להודיע להורה כאמור - לאדם הקרוב לקטין; אך אם עולה חשש שההודעה עשויה לפגוע בשלום הקטין, לא תימסר ידיעה אלא למי שמונה על ידי מפקד כוחות צה"ל באזור לעניין זה.

(ג) לבקשתו של העצור תימסר הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) גם לעורך דין שהעצור נקב בשמו.

(ד) נעצר אדם והובא למתקן כליאה, יודיע לו מפקד המתקן בסמוך להגיעו למתקן, את זכויותיו האמורות בסעיפים קטנים (ב) עד (ג).

תיקון מס' 78

78. (א) עצור רשאי להיפגש עם עורך דין ולהיוועץ בו.

**פגישה עם
עורך דין**

(ב) פגישת העצור עם עורך דין תיעשה ביחידות ובתנאים המבטיחים את סודיות השיחה, אולם באופן המאפשר פיקוח על תנועותיו והתנהגותו של העצור.

(ג) ביקש העצור להיפגש עם עורך הדין, או ביקש עורך דין שמינהו אדם הקרוב לעצור להיפגש עם העצור, יאפשרו זאת מפקד מתקן הכליאה בהקדם האפשרי.

(ד) נמצא העצור בהליכי חקירה או בפעולות אחרות הקשורות בחקירה, וסבר קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה כי הפסקת ההליכים או הפעולות עלולה לסכל את החקירה, רשאי הוא להורות, בהחלטה מנומקת בכתב, שבפגישת העצור עם עורך דין תידחה לשעות ספורות, והוא הדין אם הפגישה עלולה לסכל או לשבש מעצרו של חשודים נוספים באותו עניין.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ג) רשאי קצין משטרה בדרגת רב פקד ומעלה, בהחלטה מנומקת בכתב להורות שלא לאפשר פגישת עצור עם עורך דין לתקופה שלא תעלה על 96 שעות משעת המעצר, אם שוכנע שהדבר דרוש לשם שמירה על ביטחון האזור או על חיי אדם או לצורך סיכול עבירה שעונשה מאסר יותר משלוש שנים.

(ו) סעיפים קטנים (ג) עד (ה) וסעיף 78א (ג) ו - (ד) לא יחולו לעניין עצור כמשמעו בסעיף 78ג.

פגישת עורך הדין עם עצור כאמור תהיה בהתאם לאמור בסעיף 78ג להלן.

78ג. (א) בסעיף זה:

**פגישת חשוד
בעבירה על פי
התוספת עם
עורך הדין**

"עצור" - עצור החשוד בעבירה לפי דין או תחיקת בטחון המנויים בתוספת השנייה: וכן עצור שנעצר לפי הצו בדבר דרכי ענישה (יהודה והשומרון) (מס' 322), תשכ"ט - 1969, והוא חשוד בעבירה שאילו נעברה באזור הייתה עבירה לפי דין או תחיקת בטחון המנויים בתוספת השנייה,

תיקון מס' 53
מס' 70

"הממונה על החקירה" - אחד מאלה:

(1) קצין משטרה בדרגת רב פקד ומעלה.

(2) ראש צוות חוקרים בשירות הביטחון הכללי.

(3) קצין צה"ל שהסמיכו לכך מפקד כוחות צה"ל באזור.

"רשות מאשרת" - אחד מאלה:

(1) קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה.

(2) ראש מחלקת חקירות בשרות הביטחון הכללי.

(3) קצין צה"ל בדרגת סגן-אלוף ומעלה שהסמיכו לכך מפקד כוחות צה"ל באזור.

(ב) ביקש עצור להיפגש עם עורך הדין או ביקש עורך הדין שמינהו אדם הקרוב לעצור להיפגש עם עצור - יאפשר הממונה על החקירה את הפגישה אם לא ראה סיבה לדחותה כאמור בסעיף קטן (ג) להלן.

(ג) (1) הממונה על החקירה רשאי, בהחלטה בכתב, להורות שלא לאפשר פגישת עצור עם עורך דין לתקופה או לתקופות שלא יעלו יחד על 15 ימים מיום המעצר, אם סבר שהדבר דרוש מטעמים של בטחון האזור או שטובת החקירה מחייבת זאת.

(2) רשות מאשרת רשאית, בהחלטה בכתב, להורות שלא לאפשר פגישת עצור עם עורך דין לתקופה נוספת או לתקופות נוספות שלא יעלו יחד על 15 ימים אם שוכנעה שהדבר דרוש מטעמים של בטחון האזור או שטובת החקירה מחייבת זאת.

(ד) על אף ההחלטה לפי סעיף קטן (ג) יאפשר הממונה על החקירה לעצור להיפגש עם עורך דין אם נסתיימה החקירה.

78.ד. (א) (1) על אף האמור בסעיף 78א ובסעיפים קטנים (א) עד (ה) של סעיף 78 רשאי שופט להרשות שלא תימסר ידיעה על מעצרו של אדם העצור בשל עבירה שעונשה מאסר יותר משלוש שנים או שהידיעה תימסר רק למי שיקבע, או שהעצור לא ייפגש עם עורך דין אם שוכנע כי טעמים של בטחון האזור או צרכי החקירה מחייבים סודיות המעצר.

עיכוב ידיעה על מעצר
תיקון מס' 91

(2) הרשאה לפי סעיף קטן (א) (1) תהיה לתקופה שאינה עולה על 96 שעות. מותר להאריכה מזמן לזמן ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 8 ימים.

(ב) (1) סבר ראש צוות חוקרים בשירות הביטחון הכללי או קצין בדרגת סגן-אלוף ומעלה שהסמיכו לכך מפקד כוחות צה"ל באזור, בהמלצת ראש אמי"ן, כי צרכי החקירה מחייבים זאת, רשאי הוא להורות על עיכוב מסירת ידיעה על מעצרו של עצור כמשמעו בסעיף 78ג לתקופה שלא תעלה על 24 שעות ממועד המעצר.

תיקון מס' 91
תיקון מס' 92

(2) היה אדם עצור, כמשמעו בסעיף 78ג, רשאי שופט להרשות שלא תימסר ידיעה על מעצרו של העצור או שהידיעה תימסר רק למי שיקבע, או שהעצור לא ייפגש עם עורך דין, אם שוכנע כי טעמים של בטחון האזור או צרכי החקירה מחייבים זאת.

(3) לעניין פגישת עצור עם עורך דין, הרשאה לפי סעיף קטן (ב) (2) תהיה לתקופה או לתקופות שלא יעלו יחד על 30 יום אך אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מהסמכות האמורה בסעיף 78ג, וימי עיכוב הפגישה לפי סעיף 78ג לא יבואו במניין 30 הימים האמורים בסעיף קטן זה.

(4) נשיא בית המשפט או סגן נשיא רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (3) לתקופה או לתקופות נוספות שלא יעלו יחד על 30 יום, אם מפקד כוחות צה"ל באזור אישר בכתב כי טעמים מיוחדים של בטחון האזור מחייבים זאת.

(5) הוגש כתב אישום לבית המשפט הצבאי יראו הרשאה כאמור בסעיפים קטנים (ב) (3) ו - (ב) (4) כבטלה החל מן המועד שהוגש בו כתב האישום.

(6) לעניין מסירת ידיעה על מעצרו של העצור, הרשאה לפי סעיף קטן (ב) (2) תהיה לתקופה או לתקופות שלא יעלו יחד על 12 יום. התקופה בה עוכבה מסירת ידיעה על מעצרו של העצור לפי סעיף קטן (ב) (1) תבוא במניין 12 הימים האמורים בסעיף קטן זה.

(ג) בקשה לפי סעיף זה תידון במעמד צד אחד בלבד ומטעם המבקש יתייצב תובע צבאי או שוטר בדרגת מפקח ומעלה.

79. (א) שחרור בערבות יכול שיהא בערבות עצמית של העציר או הנאשם, בין לבדה ובין בצירוף ערבות ערב או בעירבון כספי של העציר או של ערב או מקצתה בערבות ומקצתה בעירבון, הכל כפי שיוורה קצין המשטרה או בית המשפט, שקבעו את מתן הערובה כתנאי לשחרור.

(ב) שחרור בערבות לפי סעיף זה הוא על תנאי שהמשוחרר יתייצב בכל עת שיידרש לחקירה, למשפט, או לנשיאת עונשו ורשאי בית המשפט להוסיף תנאים ככל שימצא לנכון ובהם הפקדת דרכון, ולצוות על עיכוב יציאה מהאזור.

(ג) שוחרר אדם בערובה רשאי חייל, בין מיוזמתו ובין לפי פניית ערב, אם יש לו יסוד סביר להניח שהמשוחרר עומד להתחמק מהדין לעצור את המשוחרר ללא פקודת מעצר. משוחרר שנעצר לפי סעיף זה נוהגים בו כאמור בסעיף 78 (ב).

(ד) (1) לבקשת תובע צבאי רשאי בית המשפט צבאי, משהוכח לו כי המשוחרר הפר תנאי מתנאי השחרור, לצוות על מעצר המשוחרר. כן רשאי הוא לצוות-

(א) על תשלום סכום הערבות כולו או מקצתו לקופת מפקדת האזור. דין צו כזה, כדין קנס שלא שולם במועדו;

(ב) על חילוט העירבון, כולו או מקצתו, לטובת מפקדת האזור.

(2) בכל עת לאחר מתן צו לפי פסקה (א) רשאי בית המשפט הצבאי, מנימוקים שיירשמו, לבטלו או לשנותו, כפי שיראה לנכון.

(ה) מי ששוחרר בערובה על פי הוראת קצין משטרה רשאי, תוך שבעה ימים מיום מתן הערבות או העירבון, לערור לפני בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה על גובה הערבות או העירבון.

(ו) הורשע נידון בפסק דין של בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה, רשאי בית המשפט שהרשיעו לשחררו בערבות בכל עת עד להיות פסק הדין לחלוט ובלבד שאם הוגש ערעור על פסק הדין והוחל בשמיעתו - תהא סמכות זו נתונה לבית המשפט הצבאי לערעורים.

80. (א) רשאי כל חייל או רשות מוסמכת שנתמנתה לכך לתפוס ולעצור סחורות, חפצים, בעלי חיים, תעודות או דברים שיש להם טעם לחשוד שנעברה או שעומדים לעבור לגביהם עבירה על צו זה, או שניתנו כשכר בעד ביצוע עבירה כאמור או כאמצעי לביצועה, או שהשתמשו בהם בעשיית כל עבירה כאמור או כאמצעי לביצועה, או שהשתמשו בהם בעשיית כל עבירה כזאת או לשם הקלת ביצועה, או שיש להם טעם להאמין כי הם עשויים לשמש כראיה לכל מעשה עבירה על צו זה.

תפיסה והחרמה

תיקון מס' 12
מס' 20
מס' 21
מס' 38
מס' 63
מס' 82

(ב) סחורות חפצים, בעלי חיים, תעודות, או דברים שלגביהם נעברה עבירה על צו זה, או שניתנו כשכר בעד ביצוע עבירה כאמור או כאמצעי לביצועה או שהשתמשו בהם בעשיית כל עבירה כזאת או לשם הקלת ביצועה, ייעשה בהם ככל שיוורה מפקד האזור.

(ג) נתפסו סחורות, חפצים, בעלי חיים, תעודות או דברים לפי סעיף זה ונמצא לאחר מכן שלא השתמשו בהם לעשיית כל עבירה על צו זה או למתן שכר בעד ביצוע עבירה כאמור או כאמצעי לביצועה או לשם הקלת ביצועה או שאין הם עשויים עוד לשמש ראיה למעשה עבירה על צו זה - ישוחררו בהתאם להוראות מפקד האזור.

(ד) ניתנה הוראה לשחרר סחורות, חפצים, בעלי חיים, תעודות או דברים שנתפסו מכוח סעיף זה (להלן - "הטובין"), והוגשו שתי תביעות שונות לזכות בטובין המכחישות זו את זו, יפנה תובע צבאי לנשיא בית משפט צבאי של ערכאה ראשונה או למי שהנשיא יקבע לעניין זה בבקשה לצוות מה ייעשה בטובין; הוגשה בקשה כאמור, רשאי כל אדם הטוען לזכות בטובין להופיע בפני נשיא בית המשפט או מי שהנשיא קבע לעניין זה ולתבוע זכותו בטובין.

תיקון מס' 38
מס' 58
מס' 63
מס' 82

(ה) בעליהם של סחורות, חפצים, בעלי חיים, תעודות או דברים שנתפסו לפי סעיף זה (להלן - "הטובין"), או מי שהחזיק טובין בעת תפיסתם, יהיה חייב בתשלום הוצאות תפיסת ואחזקת הטובין, בהתאם להוראות מפקד כוחות צה"ל באזור.

80א. (א) בית משפט רשאי, בנוסף על כך עונש שיטיל, לצוות על חילוט טובין שנתפסו לפי 80 (א) -

חילוט טובין
תיקון מס' 69

(1) אם הורשע אדם בעבירה שנעברה לגביהם או אם הטובין ניתנו כשכר בעד ביצוע העבירה או כאמצעי לביצועה או אם השתמשו בהם לשם הקלת ביצועה; או

(2) אם החזקתם של הטובין אסורה על פי דין או תחיקת בטחון.

(ב) לא יחולטו טובין לפי סעיף קטן (א) אם יוכיח בעל הטובין כי לא היה מעורב בביצוע העבירה, ועשה מצידו כל שניתן לעשות כדי למנוע ביצועה ובלבד שהחזקתם של הטובין אינה אסורה על פי דין או תחיקת בטחון.

(ג) צו חילוט לפי סעיף זה יכול שינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע.

80ב. (א) היה אדם שאיננו מעורב בביצוע העבירה טוען לבעלות על טובין שחולטו מכח סעיף 80 או מכח סעיף 80א או לזכות בהם, רשאי הוא לבקש מאת בית המשפט לבטל את הצו ורשאי בית המשפט לעשות כן ולצוות על מסירת הטובין למבקש, לבעלותו או לשם מימוש זכותו בלבד, הכל לפי העניין.

טענת בעלות
או זכות

(ב) בוטל צו חילוט לגבי טובין שנמכרו, יבואו דמי מכרם במקומם. אבדו הטובין - רשאי בית המשפט, אם שוכנע שהייתה פשיעה או רשלנות בשמירתם, לחייב את מי שהיה אחראי לשמירתם בשיפוי הנזק בסכום שייקבע.

81. קצין או חייל שקצין הרשהו לכך באופן כללי או באופן מיוחד, רשאים להיכנס בכל זמן, לכל מקום, כלי-רכב, אנייה או אווירון, שעלול להיות טעם לחשוד בהם כי משתמשים בהם, או שהשתמשו בהם לכל מטרה, הפוגעת בשלום הציבור, בביטחון כוחות צה"ל או חיליו, בקיום הסדר הציבורי, או למטרות התקוממות, מרד או מהומה, או שיש מקום לחשוד בהם כי נמצא שם אדם שעבר על צו זה, או סחורות, חפצים, בעלי חיים, תעודות, או כל דבר הצפוי לתפישו לפי צו זה ורשאים הם לחפש בכל מקום, כלי-רכב, אנייה או אווירון וכל אדם הנמצא בהם או היוצא מהם.

חיפושים
תיקון מס' 20

82. כל חייל רשאי לעכב ולחפש בכל אדם שיש לו טעם לחשוד בו שהוא משתמש בכל חפץ, הצפוי לתפישו לפי צו זה או כל בעל-חי שיש מקום לחשוד שנמצא עליו כל חפץ כזה.

חיפוש
בבני-אדם
תיקון מס' 38

82א. (א) נאשם שנמלט או מסתתר ואין אפשרות למצאו, רשאי בית המשפט, לבקשת תובע צבאי, אם הוא סבור שהדבר עשוי להביא להתייצבותו של הנאשם, לצוות על תפיסת כל נכס מנכסיו של הנאשם, מטלטלין או מקרקעין, על רישום עיקול עליהם בפנקסי המקרקעין, או על מינוי כונס נכסים עליהם, ולהורות מה ייעשה בנכס ובפירותיו כל עוד הצו בתוקפו.

תפיסת נכסי
נאשם שנמלט
תיקון מס' 38

(ב) צו לפי סעיף זה לא יפגע בזכותו של נושה לרדת לאותם נכסים.

(ג) ניתן צו לפי סעיף זה, רשאי כל מי שתלוי בנאשם ותפיסת הנכס עשויה לפגוע בפרנסתו, לבקש מבית המשפט לבטל את הצו או לשנותו.

83. (א) אדם, המורשה בצו זה, להיכנס לכל כלי-רכב, אנייה או אווירון, רשאי להעמיד או לעצור אותם מתוך שימוש בכוח אם יש צורך בכך.

**העמדת
כלי-רכב,
אניות
ואווירונים**

(ב) אדם שבידו הפיקוד או שהוא ממונה על כל כלי-רכב, אנייה או אווירון, ואינו עוצר אותם מיד כשנדרש לעשות כן, בין בעל-פה ובין באמצעות אות או בכל אמצעי אחר על-ידי אדם המוסמך לעשות כן - ייאשם בעבירה על צו זה.

84. הוראות פרק זה וההוראות מכוחו יחולו גם לגבי עבירה על תחיקת בטחון, לגבי עבירה על דין אחר כלשהו שהוא בר-תוקף באזור ולגבי מעשה, מחדל או ניסיון שבוצע בישראל או בשטח מוחזק על-ידי צה"ל ושהוא בר עונשין, מכוח הדין או תחיקת הביטחון החלים במקום בו בוצע.

**תחולת
סמכויות**
תיקון מס' 4
מס' 18
מס' 42

פרק ה - צווי הגבלה, וצווי פיקוח

84. לא יפעיל מפקד צבאי סמכות לפי פרק זה ולפי פרק ה1 אלא אם הוא סבור כי הדבר הכרחי בגלל טעמי בטחון החלטיים.

**סייג להפעלת
סמכויות**
תיקון מס' 18

85. (א) מפקד צבאי רשאי לתת צו, לגבי כל אדם, למטרות הבאות, כולן או מקצתן:

צווי הגבלה
תיקון מס' 30
תיקון מס' 88
מס' 91

(1) להבטיח שאותו אדם לא יימצא בכל אחד מאותם השטחים באזור שיפורטו בצו אלא במידה שהורשה לו הדבר בצו, או בידי רשות או אדם שינקבו בצו;

(2) לדרוש ממנו שיודיע על תנועותיו, באופן ובזמנים שייקבעו בצו לרשות או לאדם, שינקבו בו;

(3) לאסור או להגביל את חזקתו או שימושו של אותו אדם בחפצים שפורטו בצו;

(4) להטיל עליו הגבלות בדבר תעסוקתו או עסקיו או בדבר קשריו עם אנשים אחרים, ובדבר פעולותיו ביחס להפצת ידיעות או דעות, הכל כפי שיפורט בצו.

(ב) הפר אדם צו לפי סעיף זה - ייאשם בעבירה על צו זה.

(ג) על צו שהוצא לפי סעיף זה (להלן בסעיף זה: הצו) ניתן לערער בפני ועדת ערעורים שימנה נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים (להלן בסעיף זה: הוועדה). הוועדה יכול שתהיה מורכבת מחבר אחד. כחבר בוועדה ימונה שופט שדרגתו רב-סרן לפחות.

(ד) מצאה הוועדה כי יש מקום להתערב בהחלטת המפקד הצבאי, רשאית היא לבטל את הצו, לקצרו או לשנות את תנאיו.

תיקון מס' 88

(ה) הוגש ערעור לוועדה, רשאית היא לעכב את ביצוע הצו עד למועד מתן החלטתה.

תיקון מס' 88

(ו) בהליכים לפי סעיף זה, מותר לסטות מדיני הראיות, מטעמים שיירשמו.

תיקון מס' 88

<p>(ז) בהליכים לפי סעיף זה רשאית הוועדה לקבל ראייה אף שלא בנוכחות האדם אשר כנגדו הוצא הצו או בא כוחו, או בלי לגלותה להם, אם אחרי שעיינה בראיה או שמעה טענות, אף שלא בנוכחות האדם אשר כנגדו הוצא הצו או בא כוחו, שוכנעה שגילוי הראיה עלול לפגוע בביטחון האזור או בביטחון הציבור. הוראה זו אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראייה לפי סעיף 9א לצו זה.</p>	<p>תיקון מס' 88</p>
<p>(ח) בכפוף לאמור בסעיף-קטן (ז) לעיל רשאי האדם אשר כנגדו הוצא הצו להיות נוכח בכל דיון לפי סעיף זה.</p>	<p>תיקון מס' 88</p>
<p>(ט) בכל עניין של סדר דין אשר אינו מוסדר בסעיף זה, תדון הוועדה בדרך הנראית לה מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה בערעור.</p>	<p>תיקון מס' 88</p>
<p>(י) החליטה הוועדה בערעור שהוגש לפי סעיף-קטן (ג) לעיל, רשאית היא, לבקשת בא כוח המפקד הצבאי או האדם אשר כנגדו הוצא הצו, לפי העניין, להשהות את ביצוע החלטתה לתקופה שלא תעלה על 48 שעות ממועד מסירת החלטתה; לעניין זה לא יבואו שבתות ומועדים במניין השעות.</p>	<p>תיקון מס' 88</p>
<p>86. (א) מפקד צבאי רשאי להורות בצו שאדם יהיה נתון לפיקוח מיוחד.</p>	<p>פיקוח מיוחד ותיחום מקום מגורים</p>
<p>(ב) אדם הנתון בפיקוח מיוחד לפי סעיף זה – יהיה כפוף להגבלות הבאות, כולן או מקצתן, כפי שיוורה המפקד הצבאי:</p>	<p>תיקון מס' 18</p>
<p>(1) יהיה נדרש לגור בתחומי של מקום מסוים באזור או באזור חבל עזה, שיפרט אותו המפקד הצבאי בצו;</p>	<p>מס' 84</p>
<p>(2) לא יעזוב את העיר, הכפר או הנפה, שבהם הוא גר, ללא רשות בכתב של מפקד צבאי;</p>	<p>תיקון מס' 30</p>
<p>(3) יודיע בכל עת למפקד הצבאי או למי שיוורה לו המפקד הצבאי את הבית או את המקום שבו הוא גר;</p>	<p>מס' 88</p>
<p>(4) יהיה חייב להתייצב כל אימת שידרוש זאת ממנו המפקד הצבאי ובמקום שיוורה לו;</p>	<p>מס' 91</p>
<p>(5) יישאר מאחורי דלתות ביתו למשך אותן שעות שיקבע המפקד הצבאי בצו.</p>	
<p>(ג) חייל רשאי לעצור אדם שלגביו ניתן צו לפי סעיפים קטנים (א) ו - (ב) ולהוליכו לשטח שהוא צריך להיות בו.</p>	
<p>(ד) הפר אדם צו לפי סעיף זה - ייאשם בעבירה על צו זה.</p>	
<p>(ה) על צו שהוצא לפי סעיף זה (להלן בסעיף זה: הצו) ניתן לערער בפני ועדת ערעורים שימנה נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים (להלן בסעיף זה: הוועדה). הוועדה יכול שתהיה מורכבת מחבר אחד. כחבר בוועדה ימונה שופט שדרגתו רב-סרן לפחות.</p>	
<p>(ו) מצאה הוועדה כי יש מקום להתערב בהחלטת המפקד הצבאי, רשאית היא לבטל את הצו, לקצרו או לשנות את תנאיו.</p>	
<p>(ז) הוגש ערעור לוועדה, רשאית היא לעכב את ביצוע הצו עד למועד מתן החלטתה.</p>	
<p>(ח) בהליכים לפי סעיף זה, מותר לסטות מדיני הראיות, מטעמים שיירשמו.</p>	
<p>(ט) בהליכים לפי סעיף זה רשאית הוועדה לקבל ראייה אף שלא בנוכחות האדם אשר כנגדו הוצא הצו או בא כוחו, או בלי לגלותה להם, אם אחרי שעיינה בראיה או שמעה טענות, אף שלא בנוכחות האדם אשר כנגדו הוצא הצו או בא כוחו, שוכנעה שגילוי הראיה עלול לפגוע בביטחון האזור או בביטחון הציבור. הוראה זו אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראייה לפי סעיף 9א לצו זה.</p>	

(י) בכפוף לאמור בסעיף-קטן (ט) לעיל רשאי האדם אשר כנגדו הוצא הצו להיות נוכח בכל דיון לפי סעיף זה.

(יא) בכל עניין של סדר דין אשר אינו מוסדר בסעיף זה, תדון הוועדה בדרך הנראית לה מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה בערעור.

(יב) החליטה הוועדה בערעור שהוגש לפי סעיף-קטן (ה) לעיל, רשאית היא, לבקשת בא כוח המפקד הצבאי או האדם אשר כנגדו הוצא הצו, לפי העניין, להשהות את ביצוע החלטתה לתקופה שלא תעלה על 48 שעות ממועד מסירת החלטתה; לעניין זה לא יבואו שבתות ומועדים במניין השעות.

(יג) ערער אדם שניתן לגביו צו לפי סעיף-קטן (ב)(1) לעיל, והושאר הצו בתוקפו, תדון הוועדה בעניינו אחת לשישה חודשים בין אם פנה אליה אותו אדם בערעור נוסף, ובין אם לאו. בדיון כאמור, תהיינה לוועדה כל הסמכויות שהוענקו לה בערעור כאמור בסעיף-קטן (ו).

(יד) מפקד צבאי שהוציא צו לפי סעיף-קטן (ב)(1) לעיל, רשאי להורות כי אדם אשר כנגדו הוצא הצו יוחזק במעצר במקום שייקבע על ידי המפקד הצבאי, באזור, בישראל או באזור חבל עזה, עד להעברתו למקום שנקבע בצו.

(טו) מי שניתן לגביו צו של מפקד צבאי באזור חבל עזה לפי סעיף 86(ב)(1) לצו בדבר הוראות ביטחון, התשי"ל - 1970, ניתן יהיה להחזיקו במעצר במתקן כליאה באזור עד לביצוע הצו.

(טז) מי שניתן לגביו צו של מפקד צבאי באזור חבל עזה לפי סעיף 86(ב)(1) לצו בדבר הוראות ביטחון, התשי"ל - 1970, אשר במסגרתו נקבע כי הוא יידרש לגור במקום מסוים באזור יהודה והשומרון, לא יהיה רשאי לצאת אותו מקום כל עוד צו זה בתוקף, אלא אם התיר לו זאת מפקד צבאי באזור יהודה והשומרון, או מפקד צבאי באזור חבל עזה.

(יז) חייל רשאי לעצור אדם שלגביו ניתן צו של מפקד צבאי באזור חבל עזה, כאמור בסעיף-קטן (טז) לעיל, ולהוליכו לשטח שהוא צריך להיות בו.

86א. הדיון בהליכים לפי פרק זה יתקיים בדלתיים סגורות, אלא אם כן קבעה וועדת הערעורים שהוקמה מכוח סעיפים 85 או 86, הוראה אחרת לעניין זה.

**דלתיים
סגורות**

תיקון מס' 83
מס' 88

פרק ה-1 מעצר מנהלי

87. (א) היה למפקד האזור יסוד סביר להניח שטעמי בטחון האזור או בטחון הציבור מחייבים שאדם פלוני יוחזק במעצר, רשאי הוא, בצו חתימת ידו, להורות על מעצרו של האדם לתקופה שתצוין בצו ושלא תעלה על ששה חודשים. **מעצר מנהלי**
תיקון מס' 1
מס' 4
מס' 18

(ב) היה למפקד האזור יסוד סביר להניח, ערב פקיעת תקפו של צו לפי סעיף קטן (א) (להלן - צו המעצר המקורי), שטעמי בטחון האזור או בטחון הציבור עדיין מחייבים את החזקתו של העציר במעצר, רשאי הוא, בצו בחתימת ידו, להורות מפעם לפעם על הארכת תקפו של צו המעצר המקורי לתקופה שלא תעלה על ששה חודשים, ודין צו ההארכה לכל דבר כדין צו המעצר המקורי.

(ג) היה למפקד צבאי יסוד סביר להניח שקיימים התנאים שבהם רשאי מפקד האזור לצוות על מעצרו של אדם לפי סעיף קטן (א), רשאי הוא, בצו בחתימת ידו, להורות על מעצרו של אותו אדם, לתקופה שלא תעלה על 96 שעות ולא תהא ניתנת להארכה על ידי צו של מפקד צבאי. **תיקון מס' 43**

(ד) צו לפי סעיף זה יכול שיינתן שלא במעמד אדם שעל מעצרו הוא חל.

ביצוע תיקון מס' 18	87א. צו מעצר לפי פרק זה יבוצע על ידי חייל או שוטר וישמש אסמכתא לחבישתו של העציר במקום מעצר שנקבע בצו המעצר או בצו מאוחר יותר.
בקורת שיפוטית על צו המעצר תיקון מס' 43 מס' 91	87ב. (א) נעצר אדם על פי צו מפקד האזור לפי פרק זה, יובא תוך 96 שעות ממעצרו, ואם היה בתכוף לפני כן במעצר על פי צו מפקד צבאי - תוך 96 שעות ממעצרו לפי צו המפקד הצבאי - לפני שופט כמשמעו בסעיף 3(ב)(1) לצו זה (להלן - שופט), והשופט רשאי לאשר את צו המעצר, לבטלו או לקצר את תקופת המעצר שבו; לא הובא העציר לפני שופט ולא הוחל בדיון לפניו תוך 96 השעות כאמור, ישוחרר העציר, זולת אם קיימת עילה אחרת למעצרו לפי כל דין או תחיקת בטחון.
תיקון מס' 91	(ב) השופט יבטל את צו המעצר אם הוכח לו שהטעמים שבגללם ניתן, לא היו טעמים ענייניים של בטחון האזור או של בטחון הציבור או שניתן שלא בתום לב או מתוך שיקולים שלא לעניין.
עיון תקופתי מחדש תיקון מס' 91	87ג. אושר צו מעצר לפי פרק זה בשינוי או בלי שינוי, ידון שופט מחדש בעניין המעצר לא יאוחר משלושה חדשים אחרי אישור המעצר לפי סעיף 87ב או אחרי מתן החלטה לפי סעיף 87ב או אחרי מתן החלטה לפי סעיף זה או תוך תקופה קצרה יותר שקבע שופט בהחלטתו, כל עוד לא שוחרר העציר; לא החל הדיון לפני השופט תוך התקופה האמורה, ישוחרר העציר, זולת אם קיימת עילה אחרת למעצרו לפי כל דין או תחיקת בטחון.
סטייה מדינית הראיות תיקון מס' 1 מס' 91	87ד. (א) בהליכים לפי סעיפים 87ב ו- 87ג מותר לסטות מדיני הראיות, אם השופט משוכנע שהדבר יועיל לגילוי האמת ולעשיית משפט צדק. (ב) כל אימת שיוחלט לסטות מדיני הראיות יירשמו הטעמים שהניעו למתן ההחלטה.
תיקון מס' 91	(ח) בהליכים לפי סעיפים 87ב ו- 87ג רשאי שופט לקבל ראייה אף שלא בנוכחות העציר או בא כוחו או בלי לגלותה להם אם, אחרי שעיין בראייה או שמע טענות, אף שלא בנוכחות העציר ובא כוחו, שוכנע שגילוי הראייה לעציר או לבא כוחו עלול לפגוע בביטחון האזור או בביטחון הציבור. הוראה זו אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראייה לפי סעיף 9א לצו.
ערעור תיקון מס' 4 מס' 29 מס' 91	87ה. (א) החלטת שופט לאשר צו מעצר, בשינויים או בלי שינויים, לבטלו או לשנותו, וכן החלטתו לפי סעיף 87ג, ניתנת לערעור לפני נשיא בית המשפט כמשמעו בסעיף 3(ב)(2) או לפני סגן נשיא כמשמעו בסעיף 3(ב)(3); לנשיא בית המשפט ולסגן הנשיא יהיו כל הסמכויות שהוענקו לשופט לפי פרק זה.
תיקון מס' 91	(ב) הערעור לא יעכב את ביצוע הצו, אלא אם שופט או נשיא בית המשפט החליט אחרת.
(ג) בכפוף לאמור בסעיף 87ד(ג) רשאי עציר להיות נוכח בכל דיון לפי סעיפים 87ב, 87ג ו- 87ה.	
דלתיים סגורות	87ו. הדיון בהליכים לפי פרק זה יתקיים בדלתיים סגורות.
סדרי דין	87ז. מפקד האזור רשאי להתקין תקנות לביצועו של פרק זה, ובכללן תקנות הקובעות את סדרי הדין בהליכים לפי פרק זה ואת המועד להגשת ערעור ולעשיית פעולה אחרת לפי פרק זה.
איסור אצילה	87ח. סמכויות מפקד האזור לפי פרק זה אינן ניתנות לאצילה.

87ט. האמור בסעיפים 87 עד 87ח אינו גורע מסמכותו של מפקד האזור לבטל צו מעצר שניתן לפי סעיפים אלו, בין לפני אישורו לפי סעיף 87ב' ובין לאחריו.

פרק ו' - הגבלות

88. תנועה ותעבורה (א) מפקד צבאי, או אדם הפועל בהרשאתו הכללית או המיוחדת של מפקד צבאי, רשאים בצו או על-ידי מתן הוראות או באופן אחר:

(1) לאסור, להגביל או להסדיר את השימוש בדרכים מסוימות או לקבוע מסלולים שבהם יעברו כלי רכב או בעלי-חיים או בני-אדם בין באופן כללי ובין באופן מסוים;

(2) לדרוש מכל אדם שהוא הבעלים או המחזיק של כלי-רכב, או שכלי-רכב נמצא בשליטתו, שישתמש בכלי-רכב להובלת סחורות בזמנים ובדרכים שיפורטו על-ידו;

(3) לאסור, להגביל או להסדיר תנועת בני-אדם, בדרך כלל, או של בני-אדם ממין או מסוג מסוימים, או של בני-אדם מסוימים באווירונים, ברכבות, במכוניות, באוטובוסים, בכלי-רכב אחרים או באניות.

(ב) כל חייל רשאי לדרוש בצו מתושביה של כל עיר, כפר, שטח, או שכונה, כולם או מקצתם, להסיר מן הדרך כל מתרס או מטרד או כל זכוכית, מסמרים, או מחסומים או מכשולים אחרים שיש בהם כדי להפריע לשימוש באותו דרך.

(ג) אדם המפר צו, הוראה או כל דרישה שניתנו על-פי סעיף זה - ייאשם בעבירה על צו זה.

89. מפקד צבאי רשאי לדרוש בצו מכל אדם, בתחומי שטח שיצוין בצו, כי ישאר בתוך בית במשך אותן שעות שנקבו בצו. אדם הנמצא מחוץ לבית, בתחומי השטח האמור, במשך אותן שעות, ללא תעודת-היתר בכתב שהוצאה בידי המפקד הצבאי או מטעמו - ייאשם בעבירה על צו זה.

עוצר

90. (א) מפקד צבאי רשאי להכריז על כל שטח או מקום שהם סגורים (להלן - שטח סגור).

שטחים
סגורים

(ב) נסגר שטח או מקום כאמור בסעיף קטן (א), רשאי מפקד צבאי לקבוע כי תחול עליו אחת מההוראות הבאות:

תיקון מס' 14
מס' 38

(1) לא יכנס אדם לשטח הסגור;

(2) לא יצא אדם מהשטח הסגור;

(3) לא יכנס אדם לשטח הסגור ולא ישהה בו;

(4) לא יכנס אדם לשטח הסגור ולא יצא ממנו.

(ג) מפקד צבאי רשאי בהיתר אישי או בהיתר כללי לפטור אדם מהוראות ההכרזה בדבר סגירת שטח או מקום כאמור בסעיף זה.

(ד) הפר אדם הוראות הכרזה בדבר סגירת שטח או מקום, לפיה נאסרה הכניסה לשטח סגור או השהייה בו, או תנאי היתר שניתנו על פי סעיף זה, יהיו כל חייל, שוטר או רשות מוסמכת שנתמנתה לכך רשאים להוציאו אל מחוץ לשטח הסגור.

סעיף קטן זה לא יחול על תושב קבוע בשטח הסגור.

(ה) הפר אדם הוראות הכרזה בדבר סגירת שטח או מקום, לפיה נאסרה היציאה מהשטח הסגור, או תנאי היתר על פי סעיף זה – יהיו כל חייל או שוטר רשאים לעצרו ולהוליכו לשטח הסגור.

(ו) הפר אדם הוראות הכרזה בדבר סגירת שטח או מקום או תנאי היתר שנתנו על פי סעיף זה, או הפריע אדם לחייל לשוטר או לרשות מוסמכת שנתמנתה לכך למלא תפקידיהם על פי סעיף זה או מכוחו - ייאשם בעבירה על צו זה.

91. (א) מפקד צבאי ראשי, בצו:

**צווים
לפתוח ולסגור
מקומות**

(1) אם הוא סבור כי הדבר דרוש לשם קיום השירותים החיוניים לדרוש מכל אדם המחזק בית-עסק, מוסד ללימודים או מקום אחר שהציבור או חלק ממנו מבקר בו (להלן - "מקום"), שיש לו טעם להאמין כי נסגר עקב סגירה כללית או כל סגירה מאורגנת של מקומות, כי יפתח את המקום וינהלו כרגיל:

(2) אם הוא סבור כי הדבר דרוש לשם קיום הממשל התקין, הסדר הציבורי ולשם בטחון כוחות צה"ל, לדרוש מכל אדם המחזיק מקום כי יסגרנו ויחדל מלנהלו ויחזיקנו סגור במשך תקופה שתיקבע בצו.

(ב) בסעיף זה -

"בית עסק" - לרבות בית-מלאכה, בית חרושת, בית מסחר, חנות, מסעדה, מזנון, בית מרקחת, מאפיה, מכבסה וכל עסק שמטרתו ייצור טובין, מכירתם או מתן שירותים לציבור;

"מחזיק" - לגבי כל מקום - לרבות בעלים, שוכר, מנהל, פקיד, מורשה או כל מי שבדיו השליטה על המקום או האפשרות הממשית להפעילו.

(ג) אדם המפר צו שניתן על-פי סעיף זה - ייאשם בעבירה על צו זה.

91א. (א) חייל ראשי להורות בצו לכל אדם, אם הוא סבור כי הדבר דרוש לביטחון האזור, לשלום האזור או לשם שמירה על הסדר הציבורי, להסיר, למחוק או לכסות, כפי שיוורה, כל סמל המוצג במקרקעין או המצוי בהם ובלבד שאין בכך כדי לסכן את גופו או את חייו של אדם כאמור.

**סמכות להורות
על שילוט ועל
הסרת שילוט**
תיקון מס' 56
מס' 57
מס' 60

(ב). מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), כל מחזיק במקרקעין חייב להסיר, למחוק או לכסות בכל דרך אחרת כל סמל המוצג או המצוי במקרקעין שבחזקתו, אם הסמל עלול להשפיע על דעת הקהל באזור באופן העלול לפגוע בביטחון האזור, בשלום האזור או בסדר הציבורי בו.

(ג) המפר הוראה מהוראות סעיף זה או הוראה שניתנה על פיו ייאשם בעבירה על צו זה ואולם לא ייאשם בעבירה על סעיף קטן (ב) אם יוכיח כי הוא לא ידע על קיומו של הסמל ולא היה עליו לדעת על כך, בנסיבות העניין.

(ד) לעניין סעיף זה - "סמל" - לרבות שלט, דגל, סימן, צבע, כתובת וסיסמא.

91ב. (א) מפקד צבאי ראשי להורות בצו לכל מחזיק במקרקעין, אם הוא סבור כי הדבר דרוש לביטחון האזור או לשם שמירה על הסדר הציבורי, על סימונם, צביעתם ושילוטם של מקרקעין שבחזקתו.

**סמכות להורות
על שילוט**
תיקון מס' 57

(ב) המפר הוראה שניתנה על-פי סעיף זה או הגורם להשחתת או טשטוש סימנים, צבעים ושלטים שנעשו בהתאם לסעיף זה או לכל דין ותחיקת ביטחון, ייאשם בעבירה על צו זה.

91ג. (א) חייל רשאי ליטול, מכל אדם, את תעודת הזהות שלו (להלן - "תעודה") אם הוא סבור כי הדבר דרוש לשם אחד מאלה:

(1) הבטחת ביצועה של הוראה שניתנה לאותו אדם על פי סעיפים 88 (ב) או 91א לצו זה;

(2) הבטחת התייצבותו של אותו אדם במקום ובמועד שנקבעו בהוראה שניתנה על ידי רשות מרשויות צה"ל או מי מטעמה על פי סעיף 73א לצו זה;

(ב) עם נטילת התעודה כאמור בסעיף קטן (א), ימסור החייל לאדם ממנו ניטלה התעודה תיעוד חליפי.

(ג) (1) בתיעוד החליפי כאמור בסעיף קטן (ב) ירשום החייל את הפרטים הבאים: שם אדם שתעודתו ניטלה, נפת מגוריו, מספר הזהות של אותו אדם, מועד נטילת התעודה, עילת הנטילה, המקום והמועד בהם יוכל האדם לקבל את התעודה שניטלה, תקופת תוקפו של התיעוד החליפי וכן את פרטי החייל שנטל את התעודה.

(2) תוקפו של התיעוד החליפי יהא לתקופה של 96 שעות ממועד נטילת התעודה אלא אם נרשמה תקופה קצרה מזו בתיעוד החליפי כאמור בסעיף קטן (ג) (1), ובתקופה זו ייחשב התיעוד החליפי כתעודת זהות - לעניין כל דין ותחיקת בטחון.

(ד) (1) תעודה שניטלה כאמור בסעיף קטן (א) (1) תושב לאדם ממנו ניטלה מיד לאחר גמר ביצוע ההוראה שניתנה לאותו אדם ואולם החייל רשאי להורות לאדם שתעודתו ניטלה כאמור להתייצב במקום ובמועד שייקבעו ויירשמו בתיעוד החליפי כאמור בסעיף קטן (ג) (1) על מנת לקבל את התעודה שניטלה ובלבד שהמועד שייקבע כאמור יהא בתוך תקופת תוקפו של התיעוד החליפי.

(2) תעודה שניטלה כאמור בסעיף קטן (א) (2) תושב לאדם ממנו ניטלה מיד לאחר התייצבותו.

(ה) המפר הוראה מהוראות סעיף זה או הוראה שניתנה על פיו - ייאשם בעבירה על צו זה.

(ו) לעניין סעיף זה - "תעודת זהות" - תעודה המזהה את המחזיק בה, שהונפקה על ידי רשויות האזור או רשויות אזור חבל עזה ואזור יריחו.

פרק ז' - הוראות שונות

92. העובר על הוראות צו זה, או אינו מקיים הוראה או חובה שנקבעה בתחיקת בטחון, צפוי למאסר של חמש שנים או לקנס של 50 אלף לירות, או לשני העונשים גם יחד, אם לא נקבע במפורש עונש אחר לאותה עבירה.

93. נתחייב בדין תאגיד בעבירה על תחיקת בטחון או על הדין יראו כל אדם שהיה בזמן העבירה מנהלו או פקידו של תאגיד כאשם באותה עבירה אלא אם יוכח שהעבירה בוצעה בלא ידיעתו או שהוא נקט בכל האמצעים הסבירים למניעת ביצועה.

נטילה זמנית של תעודת זהות
תיקון מס' 59

עונש כללי
תיקון מס' 7
מס' 16

עבירות של תאגיד
תיקון מס' 47

נטל ההוכחה 94. אדם שנאשם בעבירה על תחיקת בטחון עליו ההוכחה כי עניינו נמצא בגדר פטור, היתר או הצדק שהוא טוען להם, או שהחזיק בכל רישיון, תעודת היתר, הסכמה או הרשאה.

ביטולים 95. בטלים :

(1) צו דבר תחולת הוראות (יהודה ושומרון) (מס' 12), תשכ"ז - 1967 ;

(2) צו בדבר הארכת פקודת מעצר (הוראת שעה), (יהודה ושומרון) (מס' 157), תשכ"ח - 1967 ;

(3) צו בדבר הוראות ביטחון (יהודה ושומרון) (מס' 3) תשכ"ז - 1967.

תחילת תוקף 96. תחילתו של צו זה ביום כ"ה בניסן תש"ל (1 במאי 1970).

שם 97. צו זה ייקרא "צו בדבר הוראות בטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תש"ל - 1970.

תוספת ראשונה (סעיף 78) (בוטל בתיקון מס' 79)

תוספת שנייה (סעיף 78ג) (תיקון מס' 70)

(1) צו בדבר הוראות בטחון (יהודה ושומרון) (מס' 378), התש"ל - 1970.

(2) צו בדבר איסור פעולות הסתה ותעמולה עוינת (יהודה ושומרון) (מס' 101), תשכ"ז - 1967.

(3) צו בדבר איסור אימונים ומגע עם ארגון עוין מחוץ לאזור (יהודה ושומרון) (מס' 284), התשכ"ט - 1969.

(4) צו בדבר מניעת הסתננות (יהודה ושומרון) (מס' 329), התשכ"ט - 1969.

(5) תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.

מפתח תיקוני הצו בדבר הוראות בטחון

תחילת תוקף	סעיפים שתוקנו, הוחלפו או הוספו	פורסם		מספר צו מתקן	מספר תיקון
		עמוד	חוברת		
4 אוקי 70	87	958	25	413	1
1 אפרי 71	60	1006	27	422	2
1 יוני 71	50	1007	27	423	3
1 יוני 71	87, א'84	1055	28	431	4
1 אוקי 71	66	1093	29	449	5
2 אפרי 72	א'91, 66	1125	29	464	6
1 אוג' 73	92, 60, ב', 54, א', 53, 50, 7, 1	1272	33	517	7
12 מאי 74	11	1328	33	546	8
11 אוג' 74	47	1354	34	557	9
1 אפרי 75	20, 15, 11, 7, 6, 5, 4, 3 50, 42, 41, 27, 21	1456	35	585	10
8 יוני 76	60	58	37	629	11
14 אוקי 76	80	4	40	682	12
3 מרץ 77	א'9	86	40	700	13
8 ספטי 77	90, 1	158	41	726	14
6 נוב' 77	46	366	42	741	15
28 אוג' 79	92, 50, 47, 44, 42, 31, 21	132	45	801	16
25 נוב' 79	4, 3	244	46	813	17
11 ינו' 80	א'84, א'87, 87, (ה), 86	246	46	815	18
18 מאי 80	7, 4	436	47	842	19
22 יולי 80	81, 80, א'70	496	47	852	20
25 יוני 80	18, 80	498	47	853	21
23 אוג' 80	1	716	48	859	22
25 ספטי 80	50, 47	726	48	865	23
2 ספטי 80	78	750	48	870	24
25 יוני 80	ביטול סעיף 2 שבתיקון מס' 21 אשר בטעות חזר על האמור בתיקון מס' 12	754	48	872	25
12 אוקי 80	ט87	764	48	876	26
20 נוב' 80	79	792	48	879	27
17 מא' 81	1	46	49	913	28
25 מאי 81	ה87	50	49	914	29
18 יוני 81	86, 85	60	49	918	30
26 יולי 81	53	116	49	931	31
26 נוב' 81	50, 47, 11	4	53	948	32
3 פברי 82	50	74	53	959	33
10 מרץ 82	74, א'73, 61, 1	124	53	964	34
11 מרץ 82	27	128	53	966	35
3 מאי 82	א'70	90	55	987	36
יולי 82	א'70	38	56	999	37
16 ספטי 82	90, (ד)82, (א)80	88	56	1020	38
22 אוקי 82	(א)53, (ב)52	92	56	1021	39
5 דצמ' 82	(א)1, (א)47, (א)50, (ג)	24	57	1031	40
15 אפרי 83	61, (ג)50	46	57	1041	41
27 אפרי 83	84	10	60	1056	42
4 מאי 83	(ג)87, (א)87	16	60	1059	43
19 אפרי 83	(ה)47, 21	28	60	1066	44
20 יולי 83	47	30	60	1067	45
4 אוקי 83	(ג)50, (4)42	10	63	1082	46
5 דצמ' 83	93	18	63	1086	47
15 ינו' 84	1	6	66	1092	48
1 מאי 84	(ט)78, א'53	50	66	1108	49
18 נוב' 84	(ט)21, (ח)21	52	68	1123	50

תחילת תוקף	סעיפים שתוקנו, הוחלפו או הוספו	פורסם	מספר צו	מספר תיקון
		עמוד	חוברת	מתקן
84 נוב' 18	51, 51, 51א, 51ב	54	68	1124
85 פבר' 18	7(ד)	18	74	1131
88 פבר' 3	78א-78ד, 53	132	76	1217
88 פבר' 25	50(ג)(5)(ג)	146	76	1219
88 מאי 5	49	12	77	1233
88 מאי 10	91א	14	77	1234
88 נוב' 6	91א, 91ב	98	77	1260
89 אפר' 1	1, 3, 3א, 4ג, 4א-4ג, 5, 6(ב), 21(א), 39, 40א-40ח, 41, 42, 43, 44, 45(א), 46, 47(ד), 49, 50, 50(א), 78(ז), 79(ט), 80(ד)	134	77	1265
89 מאי 24	91ג	178	77	1276
89 ספט' 8	91א(ג)	20	78	1282
90 פבר' 26	47(א)(3א)	54	78	1297
90 אוק' 18	41, 42, 45, 46	3	100	1309
90 אוק' 21	13, 17א, 17ד, 40ט, 47, 53ג, 66, 67, 80	20	101	1316
91 יולי 7	78(ט), 78(י)	366	121	1343
94 יוני 25	4, 4א, 4ב, 40ט	367	121	1344
92 אפר' 28	67א, 67ב	815	137	1368
92 מאי 28	73א(ב)	816	137	1369
92 אוק' 20	4, 78	954	142	1378
92 דצמ' 23	5, 9, 40ב, 47, 66א, 80א, 80ב	1007	143	1382
93 מרץ 24	40ב, 40ח, 78, תוספות	1147	146	1391
93 יולי 27	90	1284	149	1399
94 יולי 4	4ב, 40א-40ה, 40ט, 41	1585	155	1411
94 יולי 4	91ג	1585	155	1412
94 יולי 20	78(ה), 78(ט)	1636	156	1413
94 דצמ' 29	78(יב)	1771	160	1419
95 יוני 23	3(ג), 4(ב)	1772	160	1422
95 מאי 28	78(ז)	1825	162	1427
97 פבר' 23	78(א)	2221	172	1451
97 אוג' 27	78, תוספת ראשונה	2332	176	1454
97 ספט' 28	7(ד)	2354	177	1455
98 אוג' 31	33, 41(ג), 78(ז)	2461	182	1460
98 אוק' 7	70א, 80(א), 80(ד), 80(ה)	2476	184	1462
01 פב' 12	11, 11א, 16א, 16ב, 86א	2962	193	1489
02 אוג' 1	86	3225	200	1510
02 אוק' 17	47(א)(8)	3229	200	1513
03 יולי 2	78(יא)(2)	3432	203	1530
03 יולי 30	78(ה), 78(ו)(3), 78(ו)(4)	3433	203	1531
03 אוק' 13	85, 86, 86א	3533	207	1533
04 אוק' 12	3(ב), 3(ג), 4(א), 4(ב)(1)	3734	208	1550
05 יוני 23	9א(א), 9א(ב), 9א(ג), 11(י), 78(יג)	3860	209	1561
05 אוג' 8	3(ב)(3), 3(ב)(6), 4ב(ד), החלפת המונח "שופט משפטי" במונח "שופט"	4057	210	1571
05 אוק' 20	78(ב)(1)	4060	210	1574